

Nébarúa bu éegwuegwue si Wilémë dë Víkì bá né.

Yésu Masá

Nómbí i eevhíngílya négí i né

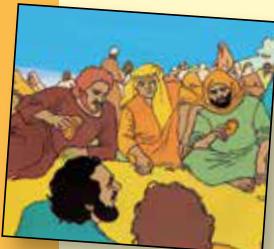

ÓDYÁ BHÓ NDRODYÓ BHÁSÍ ?

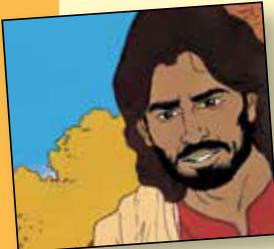
Áángelú. Ódádái si Angéle ba né si kógwúo ka nyé né (p 5).

Masía. Érʉ si bó Masía né kódyá bó nyɔdyc bó Nétali i ká hé káyá ne ánezu ro né. Masía (érʉ hé kengá nyé áteébereg ti) átéGíriki ti ká bó Krísto. Yésu Masía kónga ká ne bu bó Yésu Krísto (p.52-55).

Námísá i nÉtnyf ba né. Ánemápa ro bu ánevínyo kórc óudruaam i Yésu ba né káambá to Yésu ándronzi bu ándroru átonzi (p 41).

Nápyápí. Nyá ánapyápí bó Angéle esyá amésf nédu i ɔdyc bó ndra ú ndresyá né (p.58).

Nóra i étzé kpé anye. Nódyc i bó amúbú bu Yésu átómé kana únga ká s'Angele ɔómúa né. Angéle a ú ɔómúa ɔómá. Nónzi fn'a nédu amápyo b'oobúba ka bó i adúámé (p.23,29,30 bu 59).

Nóusemya. Nya ú nyaádyo bu Angéle, tándrúeísú obúa to nyá né nyéigá eígé andrúétú né bu nyá né mágá ne né (p.18,19,42).

NéBibilía. Érʉ si bó néBibilía né kódyá bó nyɔdyc bó ébukú. ÁteBibilía kéhya t'ódyó si Angéle a ú aámbá átombi né bu s'óomúa bó ndoubúbú kórc.

Néísú balí i Angéle ba né. Nyáátaáte bó ndrambwu nédu i Angéle ɔómáa bó ndroo míko né. Fn'esyá ndre amésf sí Angéle eegyeégi esyésf nganda si bándrúé né, sí Yésu aábota sí ne ndre to tókpere névúlá i bándrúé né (p.58).

Nekurúsi. Nédu kana i Yésu onzíbwu to a n'apyá sí ne né. Fn'aáboópú nándálá i ómbi si kápyá Yésu né kála né (p.25,50).

Néevangéli. Érʉ si bó néevangéli né kódyá bó nyɔdyc bó néttú balí: néttú balí únga ká s'ómbi si kíhá éevángélí si néBibilía ane né (Matáyo, Márk, Lúka, Ycáni).

Nétnyfngwa i Angéle ba né. Átemapú kpé si ómbi ká ú kékertua t'Angéle né nyáámbwua nétnyfngwa i bándre né drʉ.

Nékwéká. Átadínga i Yésu ekúba i átaré i né, ka i du kana i eékéba ɔuzí né né. B'Angéle esfba bó nórc bu nápe kóópu tókana ámádyá (p.57).

NéPásika. Náadu n'a ne ne i káambá to Yésu ándroru átonzi né. S'átetiané né kana né né éMayúda kékia to néPásika i éMayúda anye. Néégyéegi? Angéle eegya eegi ésyésf nganda besfngi obúa sí ka i ombí i aátétá to ndre né. Angéle eegya eegi ésyásf nganda fdrf mágá i nódø ootu átesyésf nganda si nyésyá né bu drí nyápyá i nzúdá bó ndreeyíngílí andúeísú. Fn'esyá ndre amésf sí Yésu abapí sí n'andreísú ro bó ndrotá névúlá i béé né (p.38-54).

Nésyésf ngandá. Ódyc si késyá nyé Angéle ka né ka nójmá né. Átadínga i ma ú mesyá i nésyésf ngandá né ma ú malua átödyc dru i Angéle esfbwu t'aama né (p.4).

Nóru átonzi. Yésu aáború átonzi. Nétiáné kana ómbi ndúbu kóruba amóru átonzi. Átadínga né b'Angéle ofoba ómbi ndúbu ányodyc (p.53-57).

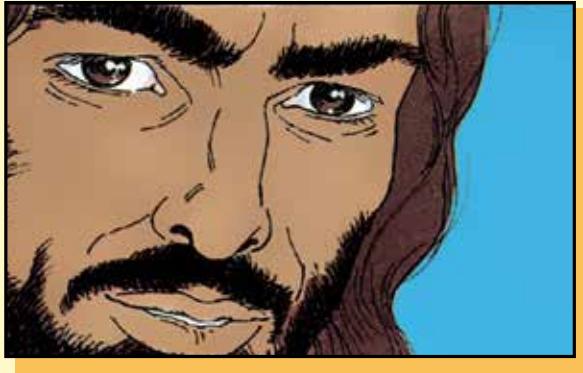
Nóudruaam. NékörnyéI i Yésu ba né. Fn'orúábwu sí fn'e tókpere óudruaam anyeré tééyxé égí-sóórúé (p.18).

Nóuduudu Sáátu. Nóuduudu i Angéle ba né i ɔómáa bó ndrodrí átombi si ká ú kóúdrúa Yésu né (p.58).

Nóumbwu. Ódyc bali ndúbu si Angéle ɔómáa bó ndroo ómbi si ká ú késyá sí ɔómáa né kála né (p.10-11).

Satána. Néetiombié i Angéle ba né bu néi ómbi anye (kónga ká ne bu bó nípé).

Yésu. Angéle ándréNgwá ánerʉ. Érʉ hé kódyá bó nyɔdyc bó Angéle étra étra.

NÁDINGA I YESU 'BA NÉ

Nádīngā i béeé né ɔtúa ndre átadīngā i kíhyá i Yésu né, ʃn'a kɔtumbá ndre sítékárangá 2000. Ómbi kábesí némoolia tányɔɔnzɔ bù ká hé kóká átépúnda ándréíngu, átēkaméla ándréíngú obúa to átéfárásá ándréíngú né. ɔtúa ndre s'átadīngā né, ómbi si néÍsraéle aŋe káátbwù aáte bó nyehya bù bó nyeh. Kábongo he bó nébásádjó i nébúku andré.

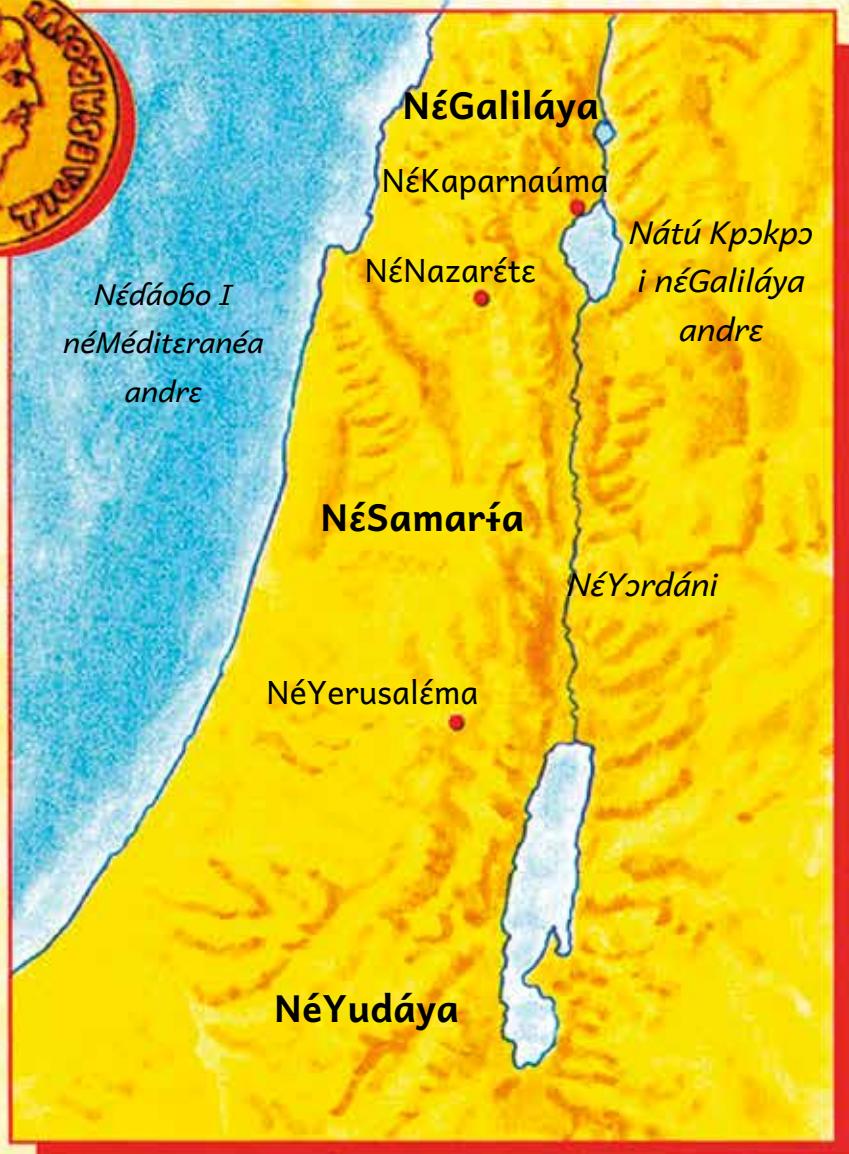
Átébúku né, nÉtikɔlɔ ámétɔá (náápémbélé ámékáná i néBibilía andré), Angéle a ú ɔdya. ʃn'esyá né ɔdýó ndúbu si ká né. ʃn'ɔmóma bó ndrobú ánandragɔ ánombi ndúbu kóro. Yésu ʃn'a ú abindja ámódýo átētikɔlɔ ámádyá (náápémbélé ámésóórúé i néBibilía andré).

YÉSU MASÍA ÍN'A AÐÍNGWÈ?

Ekárangá ká bó kɔtumbá ndre síté 2000 síté Yésu abwù ú átéÍsraéle. Manga ne ndó Yésu Masíá bù bó Yésu Krísto. ʃn'ɔdýá bó ndrobú bó ʃn'a nétáli. Nódýo kana, ka i ne ba ba nétáli ngwé. Kónga Yésu bó Angéle ándréNgwá bù bó néNgwá i nómibí andré. ɔdýá bó ndrobú bó ʃn'ɔgá Angéle be ʃn'ɔgá ómbi. Yésu ándratoto ʃn'a ú odrúa ndre áteBibilía. ʃn'a nátoto i ká ú kódrúa n'átadīngomé kpé t'angépe né!

NEÍSRAÉLÉ ÁTADÍNGA I YÉSU ḦA NÉ

Néfnyí gbótó: néYerusaléma

Ébágó: NéGaliláya, néSamaría,
NéYudáya.

Nóbwo: ɔndá amónda 28. 000km²

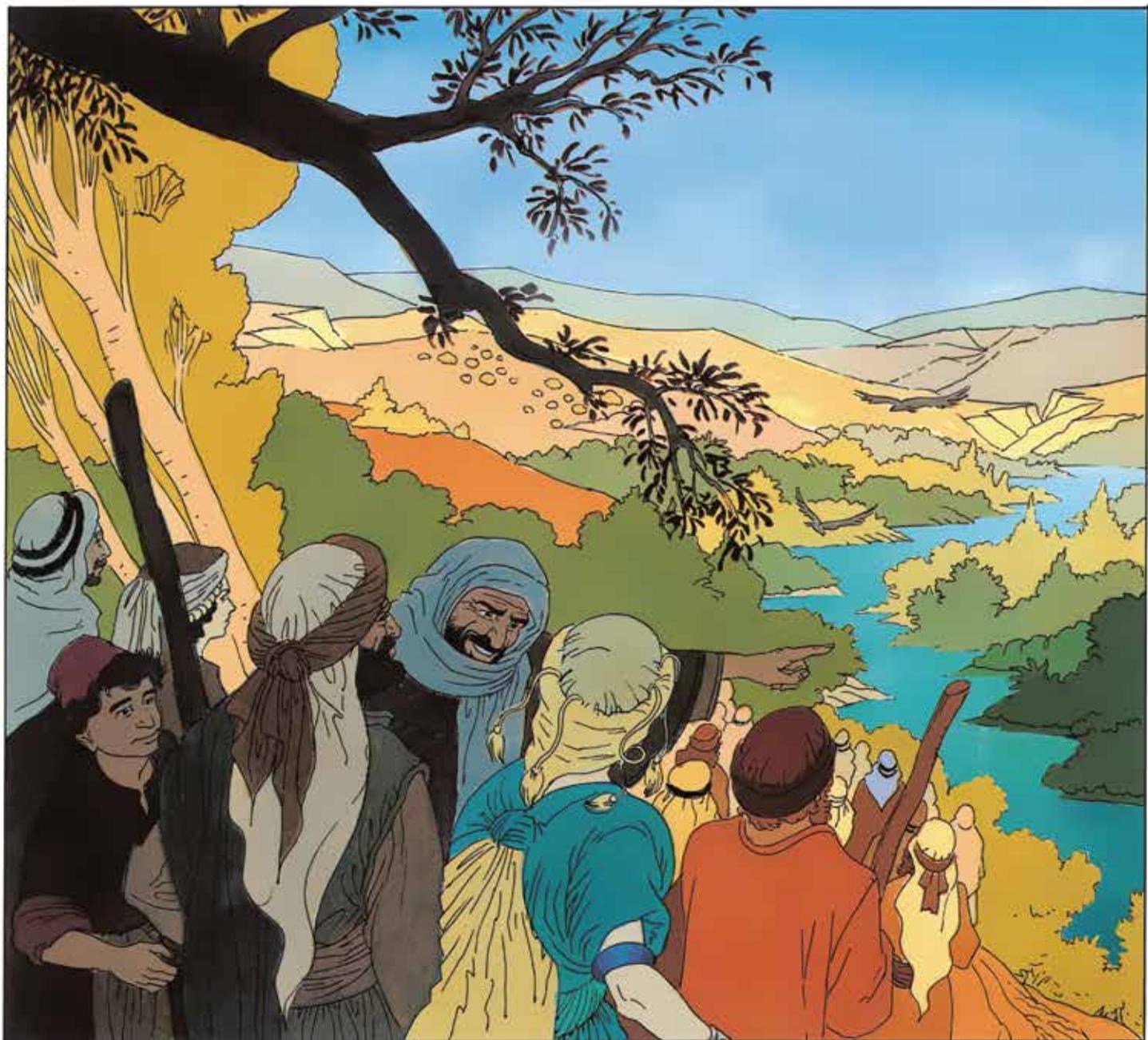
Ádfíngá: átetropíke ḥa ú burú, ánelélē i
néimode andré bu émapú kókórókó anye,
bu nélē I émapú nyínyílfí anye ka né + to
eimode pima né.

Nékálí (nébílí): ÉRómé kónyébwu
átéÍsraélé ɔtúa ndre átékáránga 63 ʃsélē
i Krísto ḥa né.

Néfnyíngwa: Pósíó Piláto, nékoviriná
ámérómé ɔnyébwu átéÍsraél. Tíbéré a
néfnyí i bándre né. Én'a nétáli kpókpó
átéfnyíngwa i ÉRómé anye. Átekáránga 70
átezaa i Krísto ḥa né, b'ÉRómé kóépwuta
néYerusaléma.

Nángéládyó: Náádó i émayúda anye. Ká
ánaangélédjó kpókpó ú áteYerusaléma,
ékoána si késyá émóló ndúbu átangéládyó
né bu áadaadój si nángéládyó ane (únga
s'ÉFarúsi) si kááda ómbi nóṣbwo né
(nÉikolɔ Tɔá).

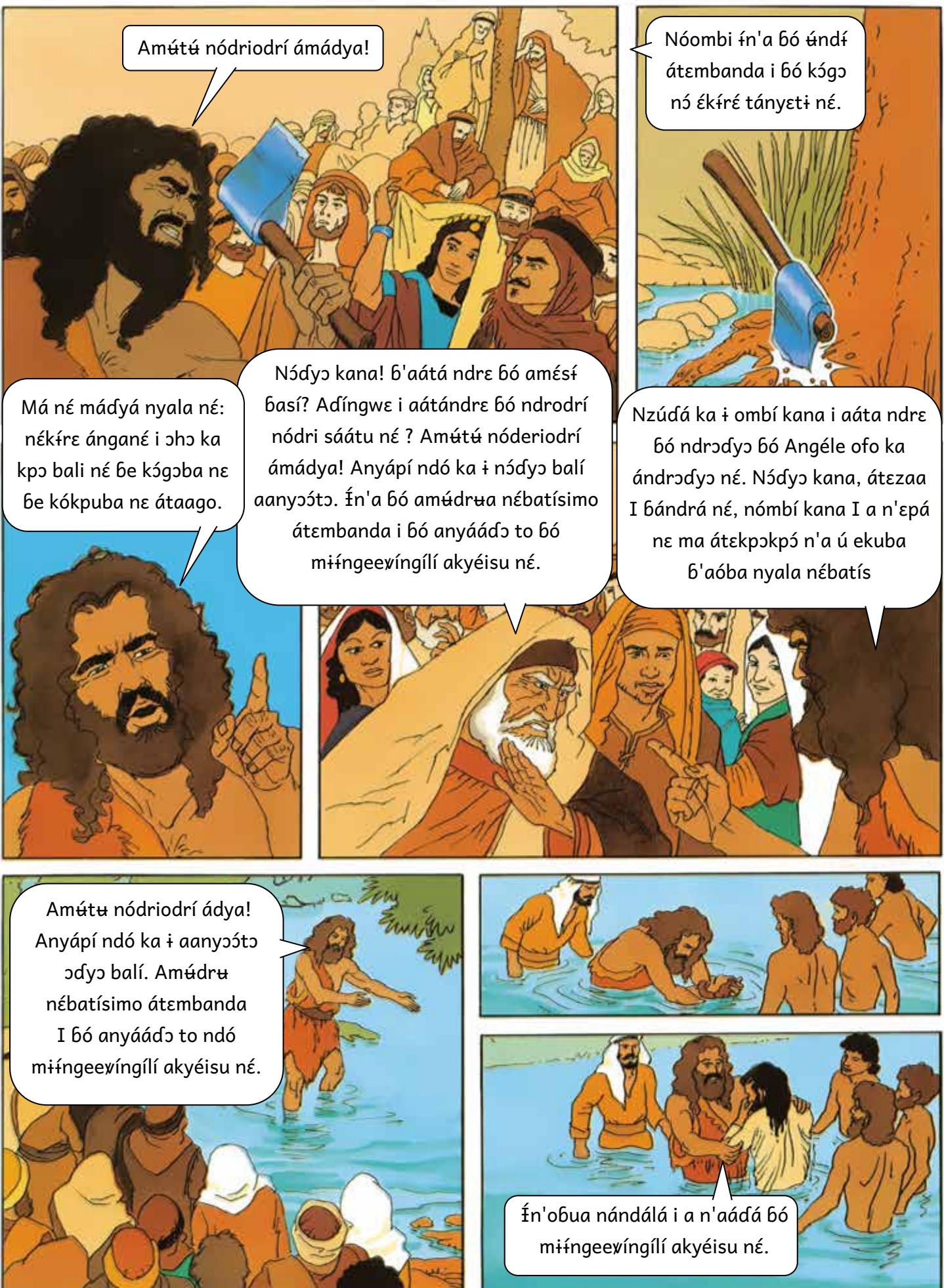
Émábélú: néÉbereg ti (néti i éMayúda anye),
néGéríki ti (néti i ébágó ndúbu anye),
néLate ti (néti I ÉRómé anye).

Iíbé! Oudúdjó i ombiirongwe cámbá to
ndre átedá ayá ándrooburu sódri I né?

Anyéimbembe ki!
Néinyingwa i Angéle ba
né a ú oópuá gaaí drí.

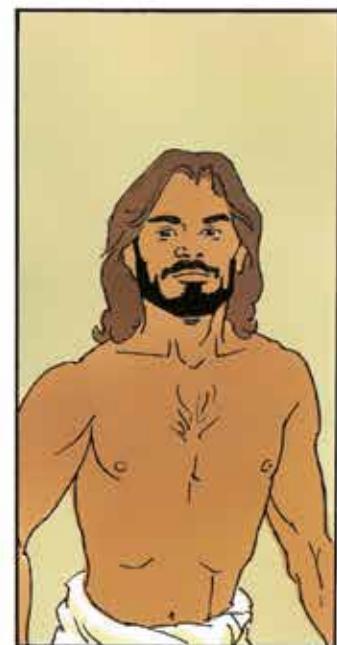
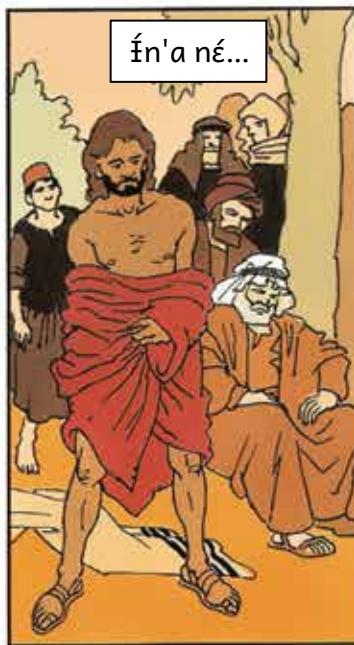

Náadaadombié i a ú aáda sádrú
áteda ayá ándrooburu né, fñ'a Yoáni.

Ín'aáoba nyala
nébatísimo
ánOuduudu ro bu
ánaago i Angéle ba
né. Ín'eevíngílíba
aamí eevíngílí
nzúdá. Ánerú ká bó
Yésu.

Ín'a né...

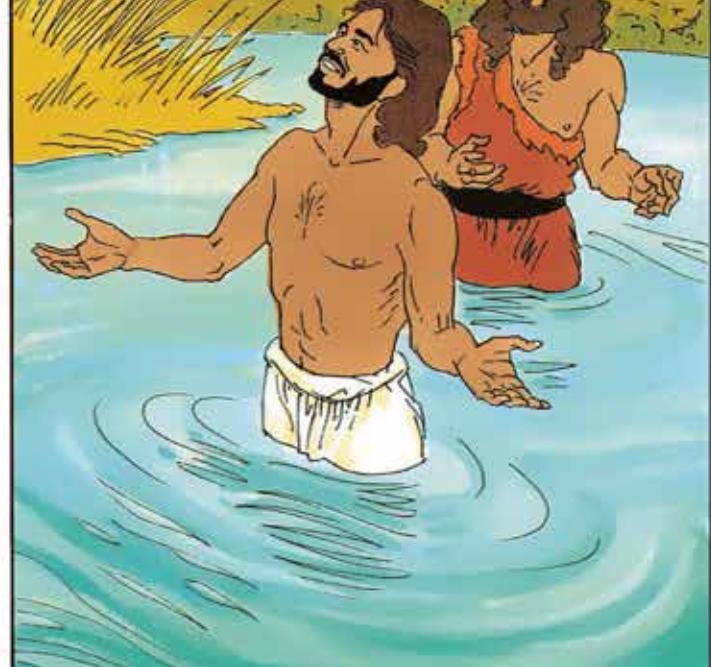
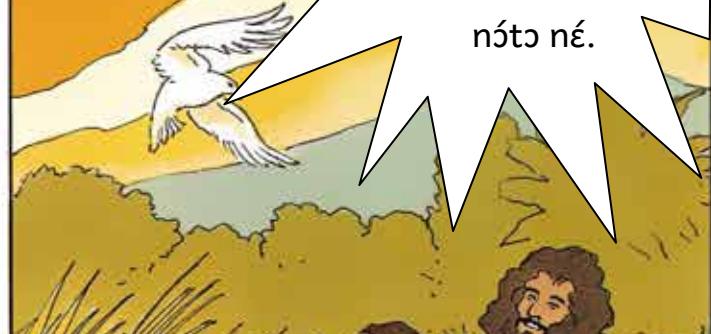

Ín'a táo
fíma i onínga
bó mádrua
nébatísimo
tánété né.

Íí kaáo múa
nébatísimo
átembanda i ndó
nódyo i Angéle
cómáa né nésf
ndre né.

Ee be nétu kana i
a n'engá ú átore
n'odýá bó:

Néi ín'a néNgwá
I bándrá né, néi
andréisú ndúbu a
nótó né.

Páapa! Nódyo i
nyómáa né nésf
ndre be néfnyíngwa
i bándrúé né oópuá!

Ín'a áteíze I béeé n'ándrotúámé, ídrí Ycáni
otúa to a n'eftibemba Masfa ándrekúámé né.
NéIsraéle abwü áteíze né, nápégó ngwe tápu
áteinyfgó kpokpó i néRóme andre.

Edjándré si néIsraéle
ané ányeibwua abwü
aangeebí eebí bu ká
hé kóoka kótó né be
kábwü ú kónvá Masfa
ándrekúámé éproféta
kóútibwü né. Ín'a ne i
étpwuba nódyc améyc
i Angéle ba nápyo
ésyésí nganda né.

ÁteYordáni ándroobu, Ycáni i abaáo nébatísimo né a ú aáda Yésu.

Amúgwúa ká! Néi ín'a nékandóló
ngwá i Angéle andre i éftza nésyésí
ngandá i négí i andre né.

Ékíní bu étíáné étevye sósúa, Yésu ka i né
ú ɔnya du kana. A n'asémya né, b'ogwúa
b'ogwúa mombé nédu kana évúrútútú únga
ká sít nédá némolo I bándré né.

Átembanda i bó ndresí sódrú
né, ín'onía bó ndraádó bó
náámbáámbá i Angéle ba
né ín'a bó ndrefra ómbi
átógbédjó i nónzi andre.

Ín'a bó nyondre bu Satána, nétáli i nékinibodi
andre i ogwúo ka ndre né, néi ɔnyá átégi i átombi
anyopwua bu átódyá ányáádáádá né.

Iii, Páápa!
Má ú
mósomúa
ndó mésí
sít
nyósomúa!

Nódyč kana, néetyombié a ú aába bó
ndreťza Yésu átěhí i bándre né.

Múbúa nzúdá nēNgwá i
Angéle andre né, keevíngílí
óopi si ndó kóópu émápa.

Néitč, a ú ɔhá ndre
átěbíku sáátu bó: Nómbí
ɔrá ka ba sí ánemápa
ándrɔnyč ro apye, nódyc
kana, ɔra átetč ndúbu si
kénga nyę Angéle to né.

Múbúa nzúdá nēNgwá i Angéle
andre né, kesť amágwúa ká!
Kuyi kokowé átāángélédjó
kpɔkpɔ ándredjódrukpo. Ka
nýhe ndre ba bó áángelú
kóbeba mi amšbe?

Ee kugwúo ká! Kaágɔ anúékaati
tándréetu, kɔubwó ma, be
mérgba mi nētingwa átare
ándrehč ndúbu.

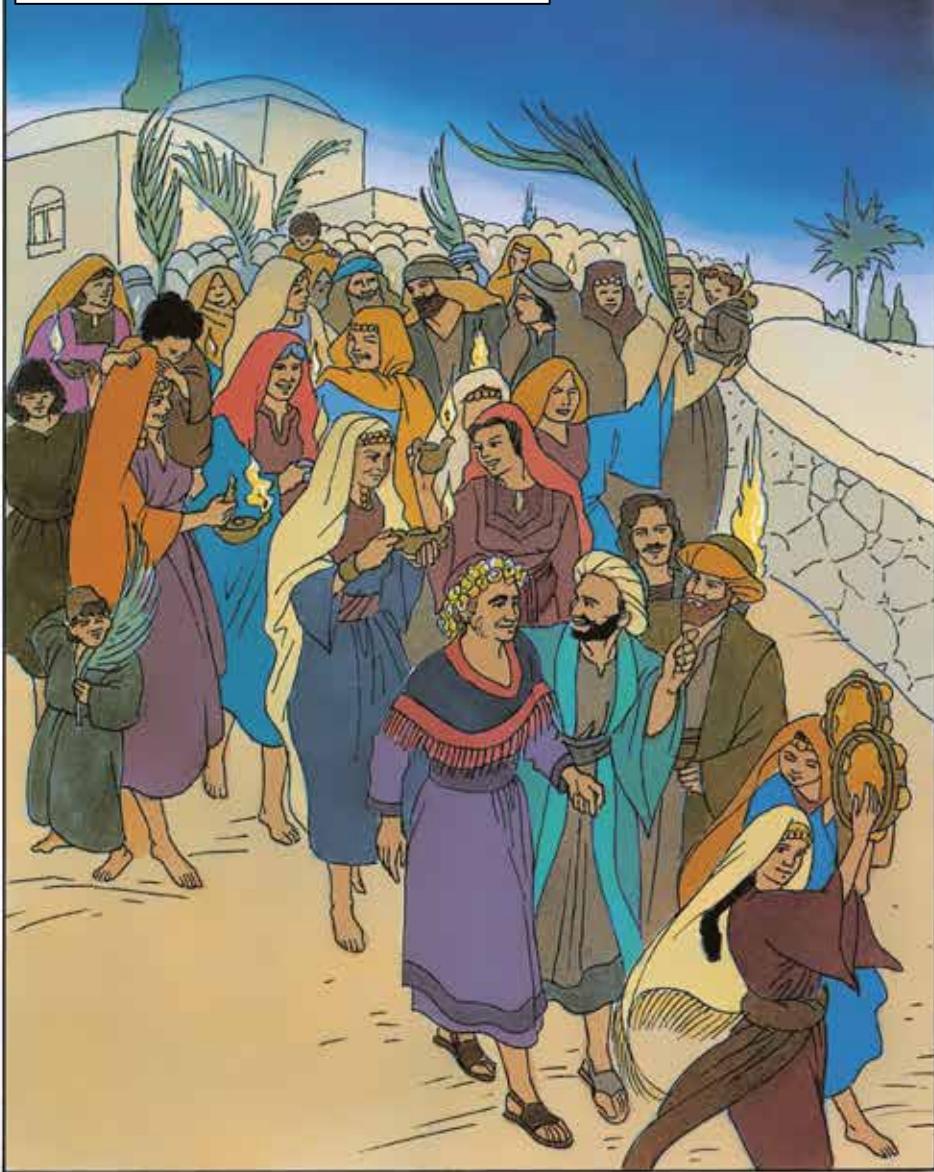
Ee be Sátana abá Yésu ko
nádřinga b'áángélú si nýrɔ aŋe
késyá be kékúa ne nēéwéewé yé.

Néitč! A ú ɔhá
ndre tɔkana
bó mífngaaábɔ
belé Angéle i
bándrúe né.

Kezá mú dru Sátana!
Oudúto né, fn'a ú ɔhá ndre
bó: Nyžubwóba s'Angéle
apye be nyésfba sí nýko
apye némolo.

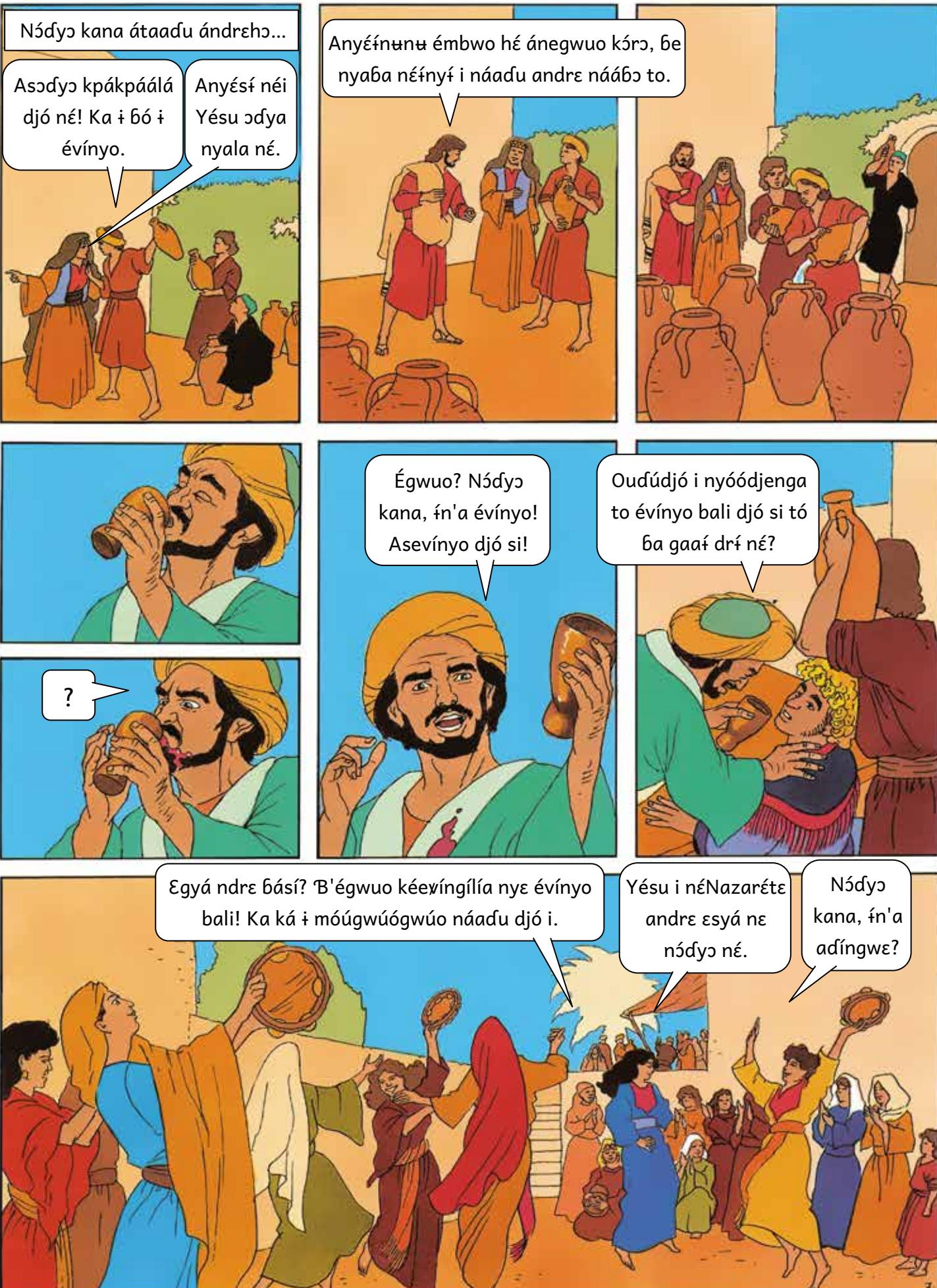
Átámézaa, Yésu a n'eíñáa eíntu
ánOuduuudu Sáátu ro né, b'aátúa
ndre ba ú áteGaliláya, nébágó ndré
ba ú kolóto né I ómbi kébyá to pima
né, ú ekpákpábwu i. Átadřinga abw
átěhíe né, b'ómbi kóudrúa ne.
Kábwu ú kábonda bó nyefti bó
bísángá fn'a Masía i éproféta
kóútibwu ándrɔdyč né...

Ú áteKana, átóóhólókpó si néGaliláya
ne, náagi a ú esyá ndre egye.

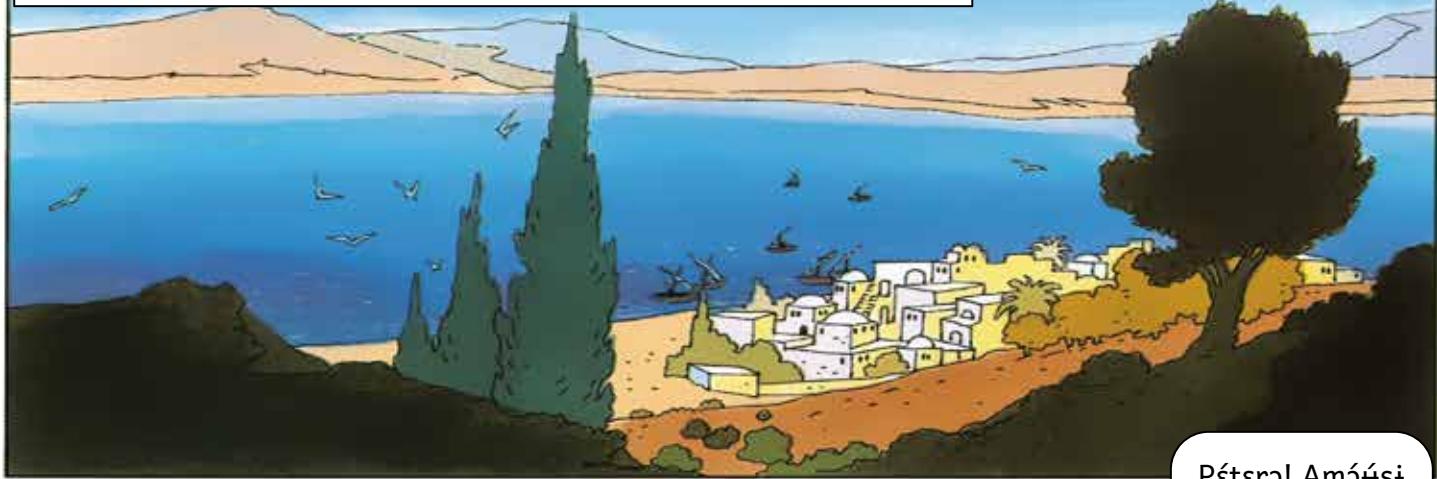

Yésu a bu n'egye bu yáné bu
táo ándragóné he ákúé.

Yésu ɔtúa némolo i bándre ú áteGaliláya, ú a ú ɔdya i ngbádá nódyc
i anyá néinyingwa i Angéle ba n'andre né ú átébá moóyé ngwé sasa i
ómbi si kópwua éngere n'ánye, néi kónga bó néKaparnaúma né.

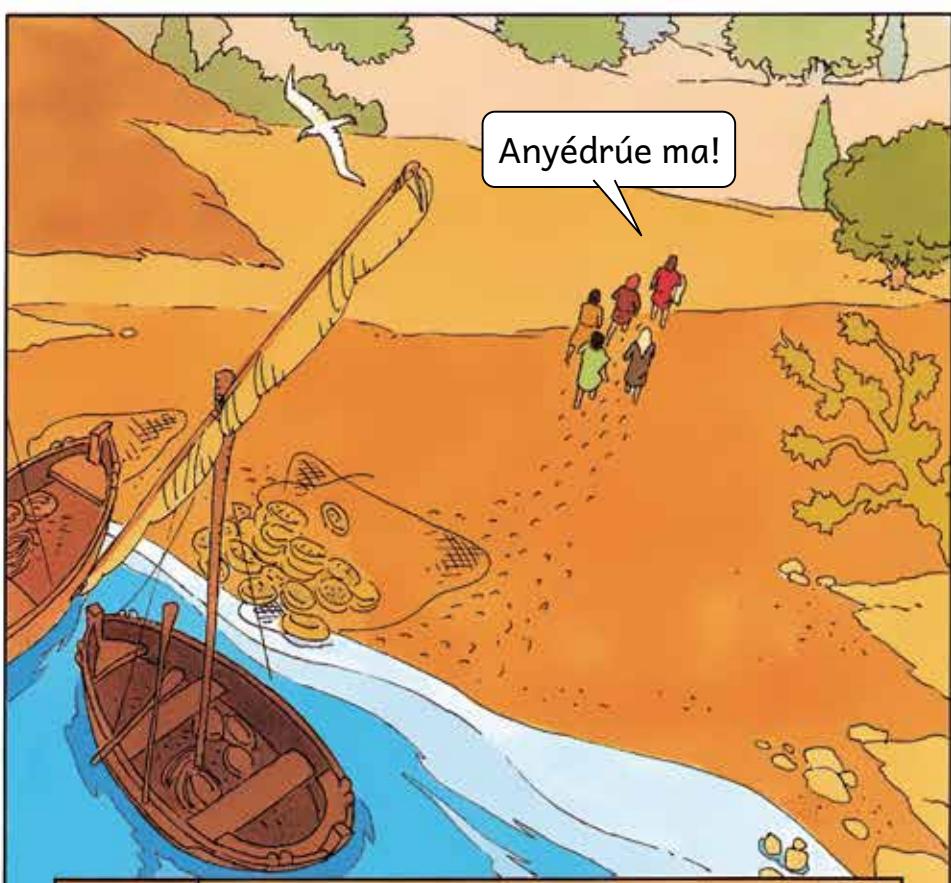

Anyéi!
Yakóbo!
Yoáni! Én'a
náágbáagba
i nórà i béeé
n'andre.

Pétero, mítíngesérú belé! Ótúa
ndré gaaí drí mibópwu bó ómbi.

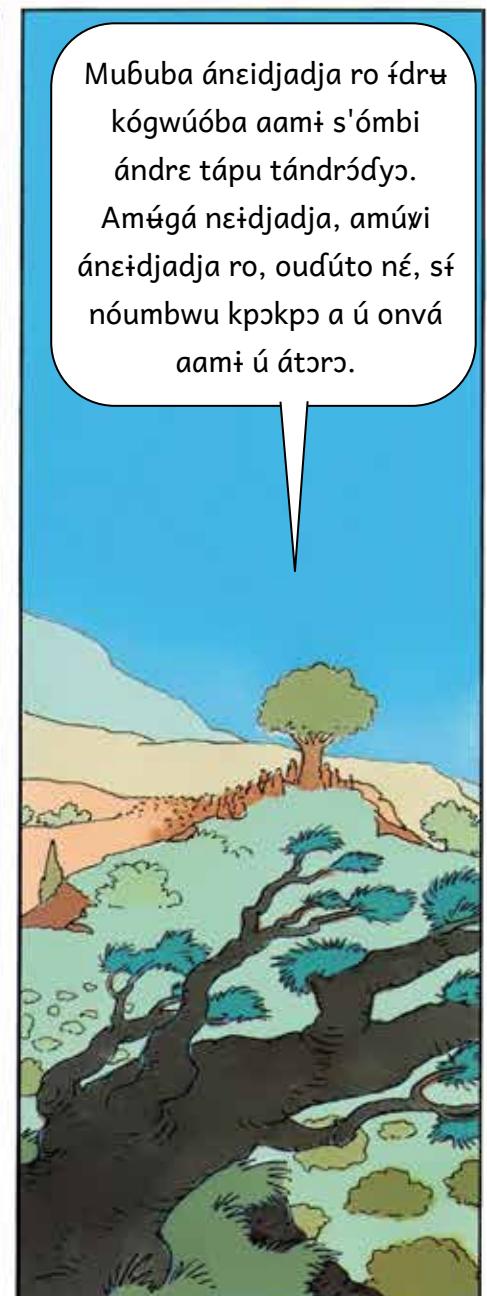
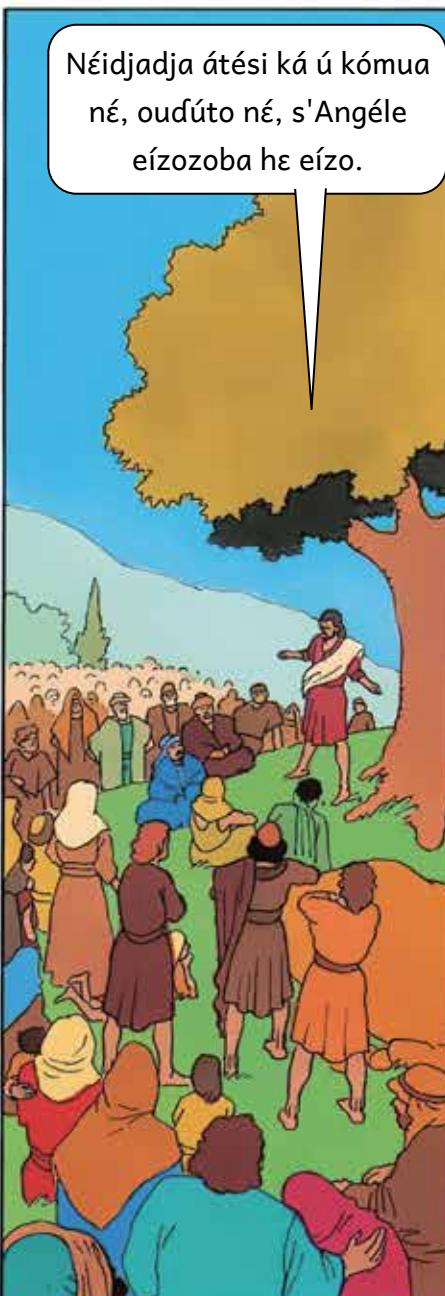
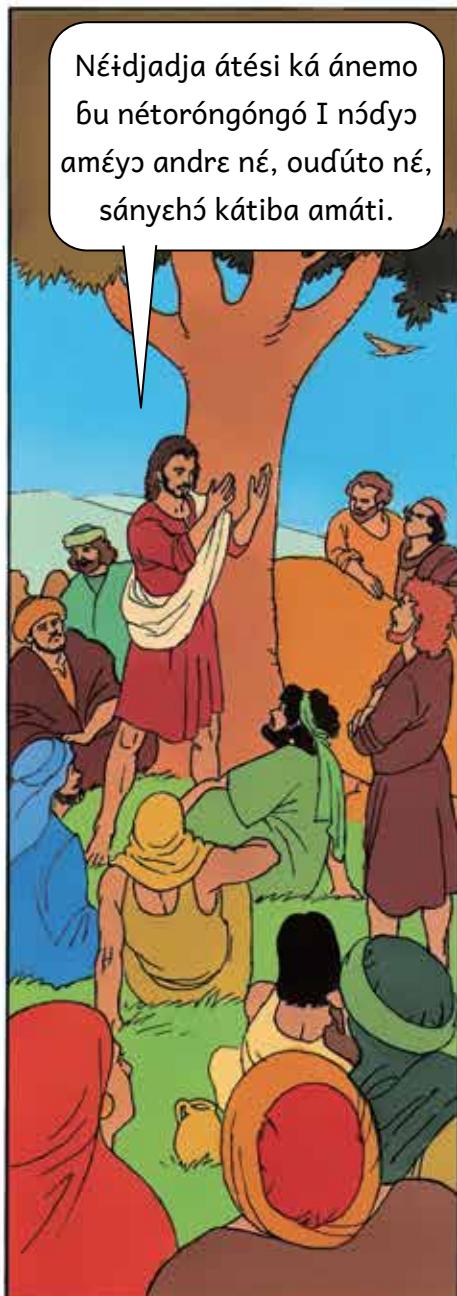
Anyédrúe ma!

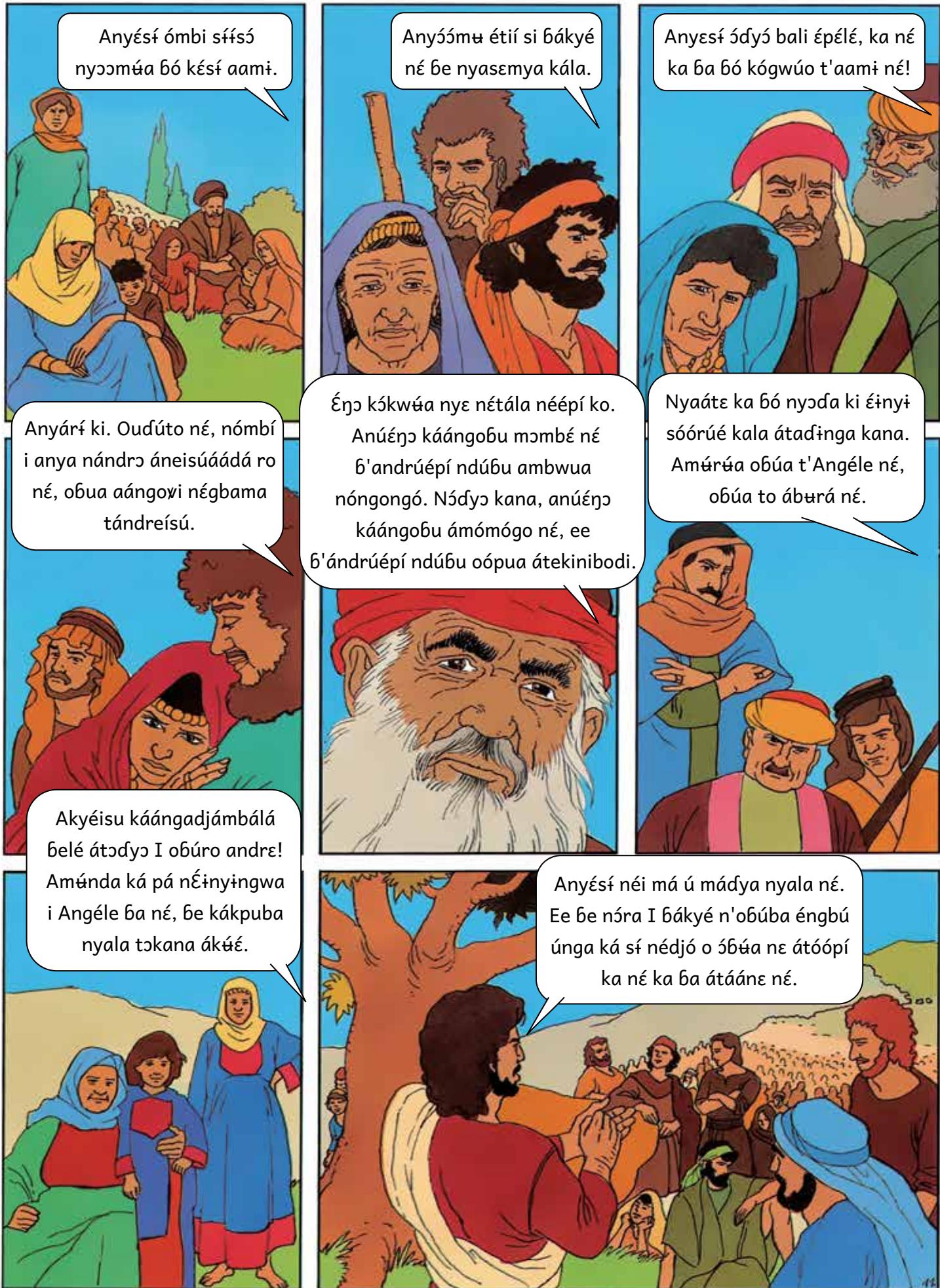

Anyéi bë nyedrúa ma.
Bë móókúba aamí
ómbi si kópwua ómbi
né. Anyédrúe ma!

Be Yésu oólyá áte Galiláya
ándrehó ndúbu ánoudruaamí
si bándre né. Én'a ú oútya
néinyingwa i Angéle ba
n'ándredy. Én'a ú eíra ógói, a
ú adjá óudúúdú biti, a ú esyá
ódyó amámbanga. Ombiro a
n'a n'ambanga amámbanga
né, ka ú kódrúa ne. Ká ú kénga
ngangá, tó bu átébágó ákúé, bu
áteYerusaléma, néfnyí gbótó i
néÍsraél andre...

Nétiáne kana ú áteKaparnaúma, b'ómbi
kómbwúa nédjó i Yésu abwʉ to né...

Ka i aama ú maáta
ndó amékíkí ε ombiiro
ngwe I kótø.

Asədyø djó I
a ú afa né?

Anyába hε! Andrágó hε
hé ká ánapyápí ootu ro.

Be ftá mabúa
átédjódrukpo né?

Ésyésí nganda si bándrúé
né káángeégi nyε.

Táo sódrʉ? Mfíngøga?

Ín'a ámékprákpaálá átɔdγø i bó
kódγø nóobá kɔ bó: esyésí
nganda si bándrúé né káángeégi
nyε bu bó kέngø né?

Má né mádyá nyala né: Masía a
ánaátaáté I bó ndreégi
esyésí nganda né, be
íñ'aátaáté ká bu bó ndrɔdγø
bó: Kenga, keńga négó i
bándrúé né be nyóólya.

Aángounzí Angéle ánerʉ!

Angéle a n'apye ánaátaáté I
ndreégi ésyésí ngandá né.

Nódyo kana, ómbi
ndúbu ka t he ú kápyá
ánemólóbi si Yésu ba
né, obúobu táo pima
éFarúsi.

Keyo andrúétē!

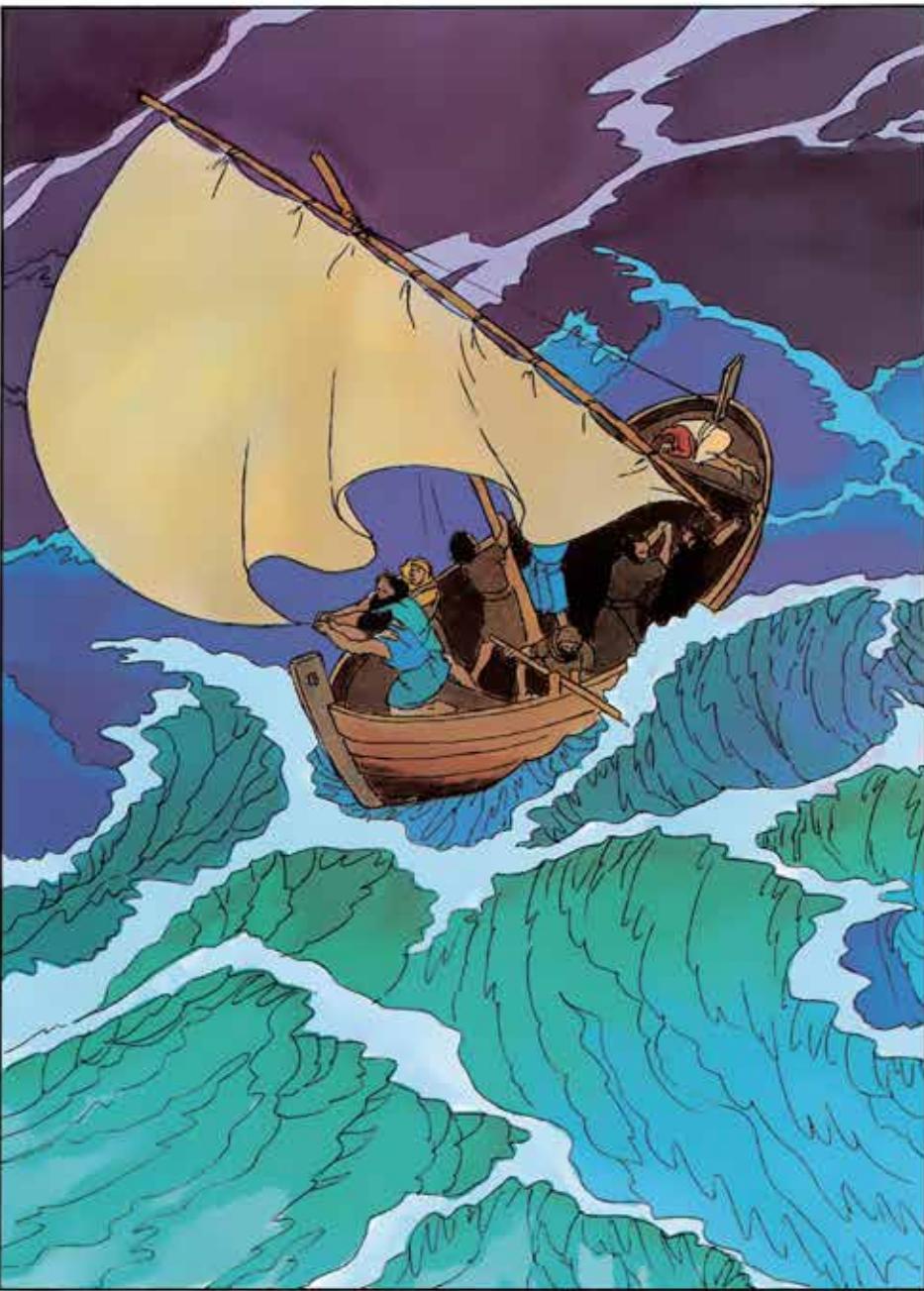
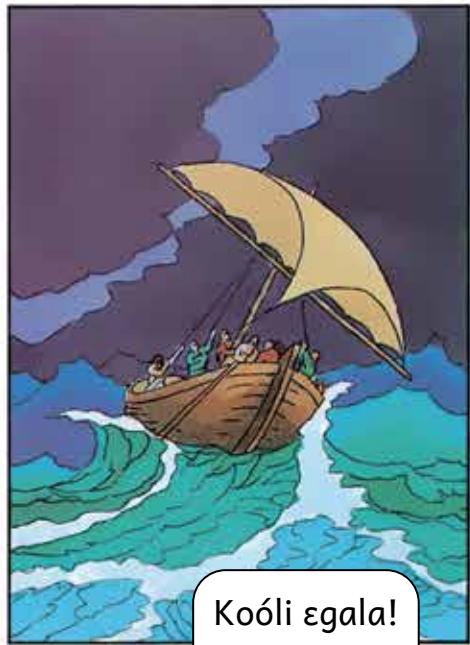
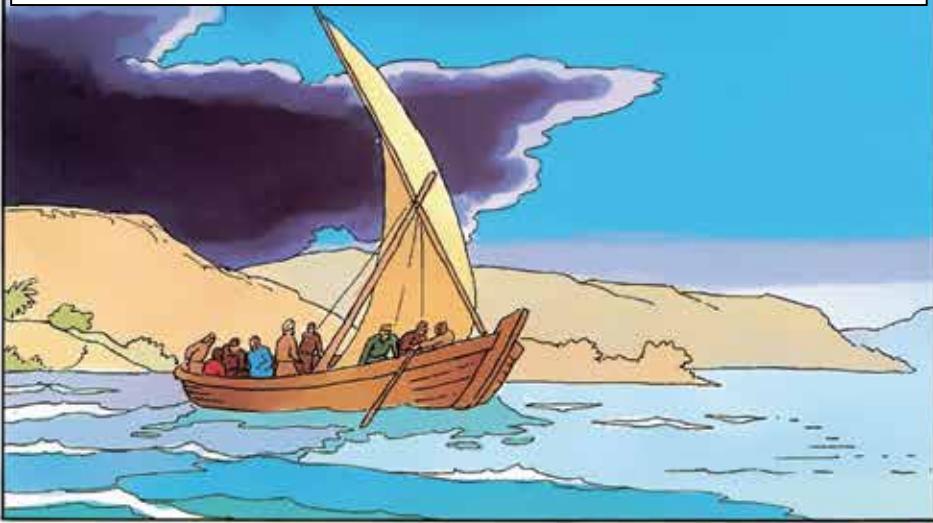
Máángora!

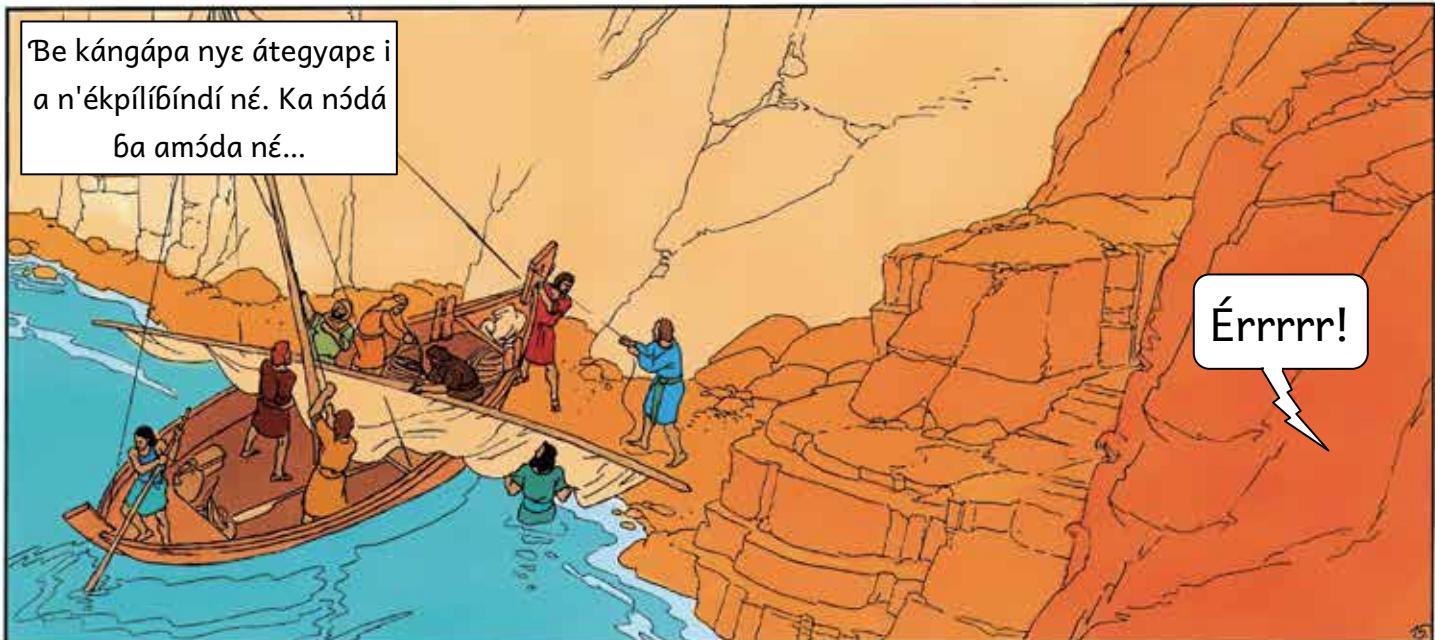
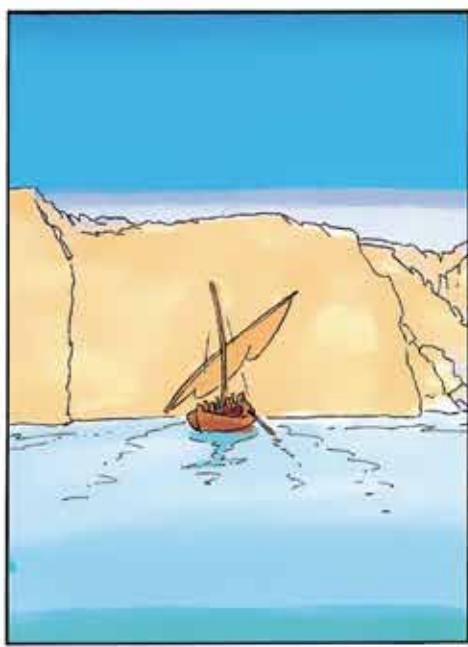
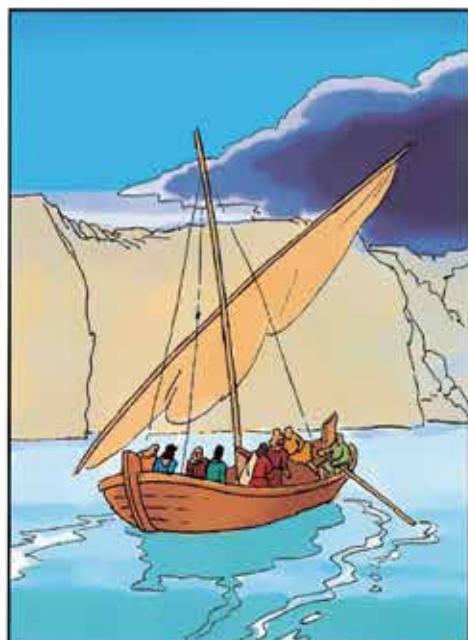
Onía bó
ameídá
Yésu
ándrúdyo.

Amóángirí étnyí
si nágélódyo ane
si néYerusaléma
ane ndó a ú
aámbamba ómbi.

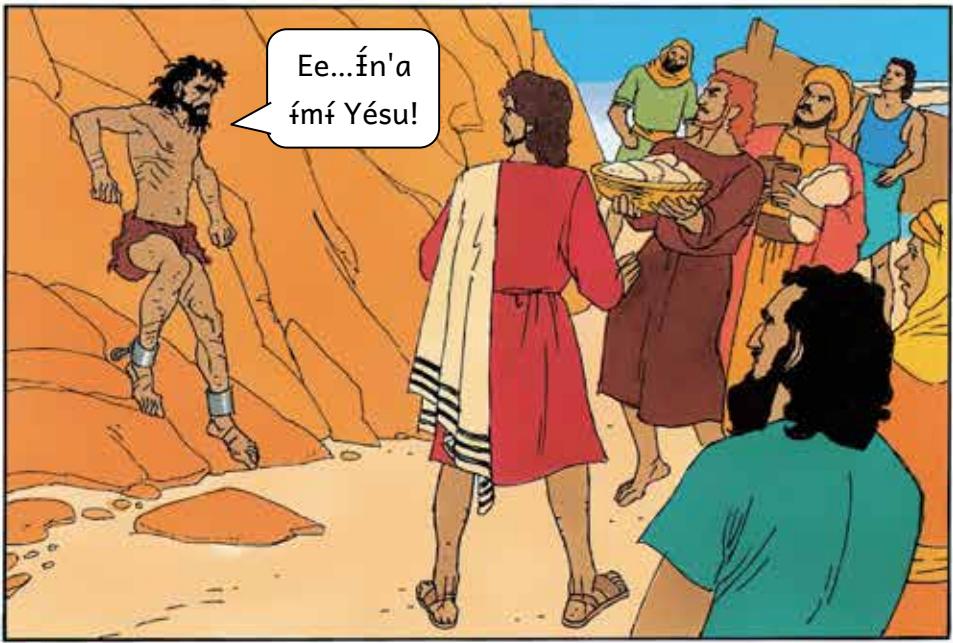
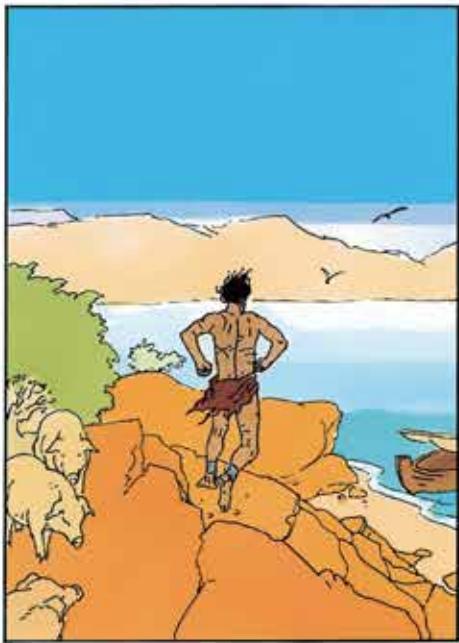
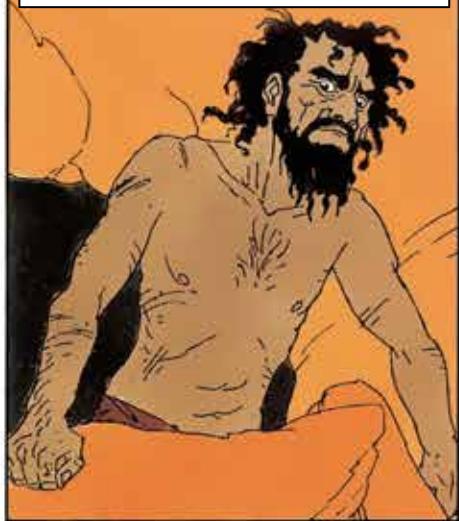

B'ómbi ányedrú kédédá... Be Yésu oótúa ndre ánoudruaam i si
bándré né kóró átemasúwa átátú kpokpó i né Galiláya andré ándrého.

Náasí kana a n'ánoudúúdú bibi
n'ándrepipi ba sádrat!

Mudyá bó
ndresí ma
básí, Yésu,
Angéle ndré ú
bó ú ndandar
n'ándré Ngwá?

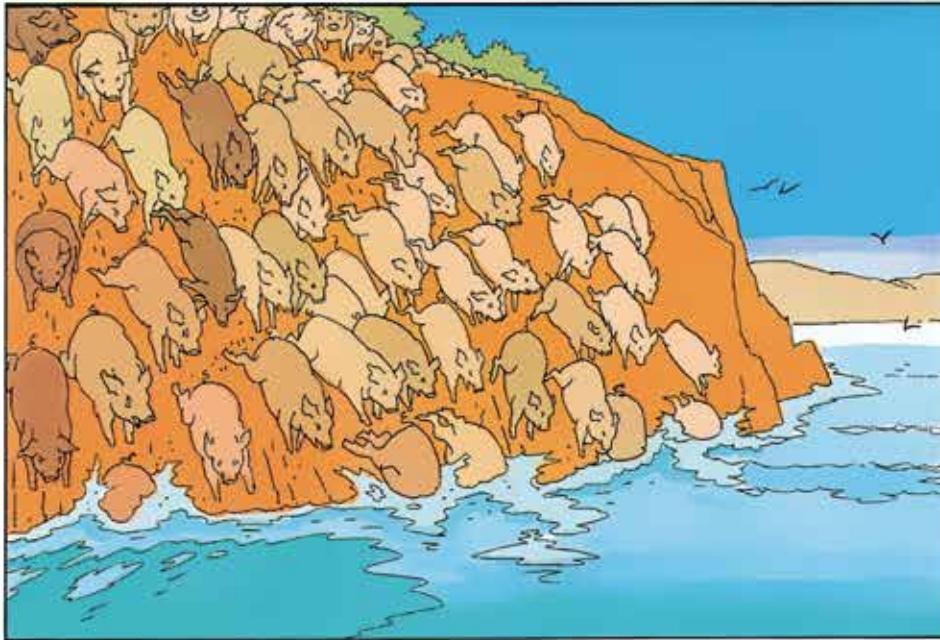
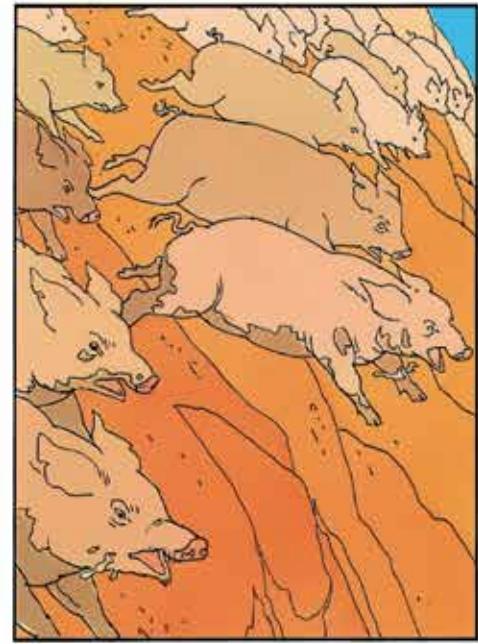
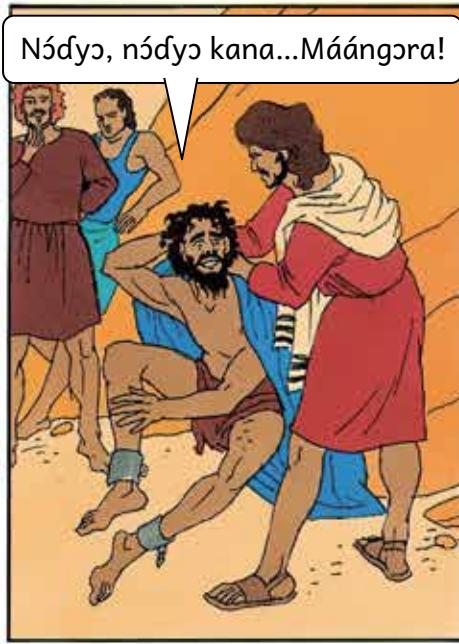
Kezá átaasí né,
ndruouduudu
biti!

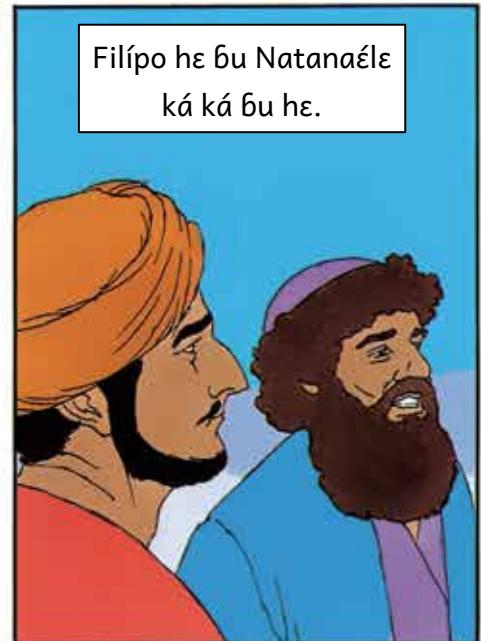
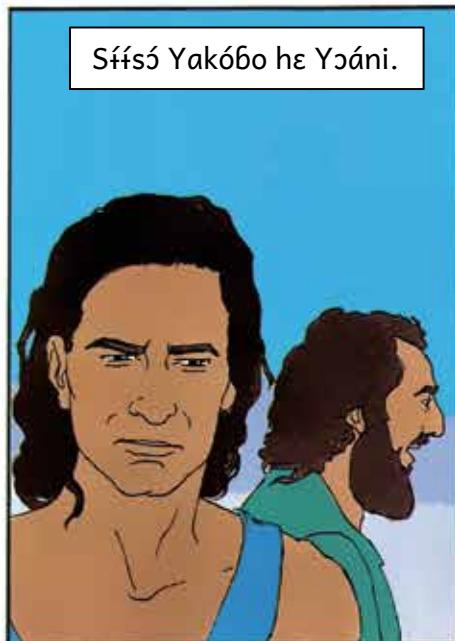
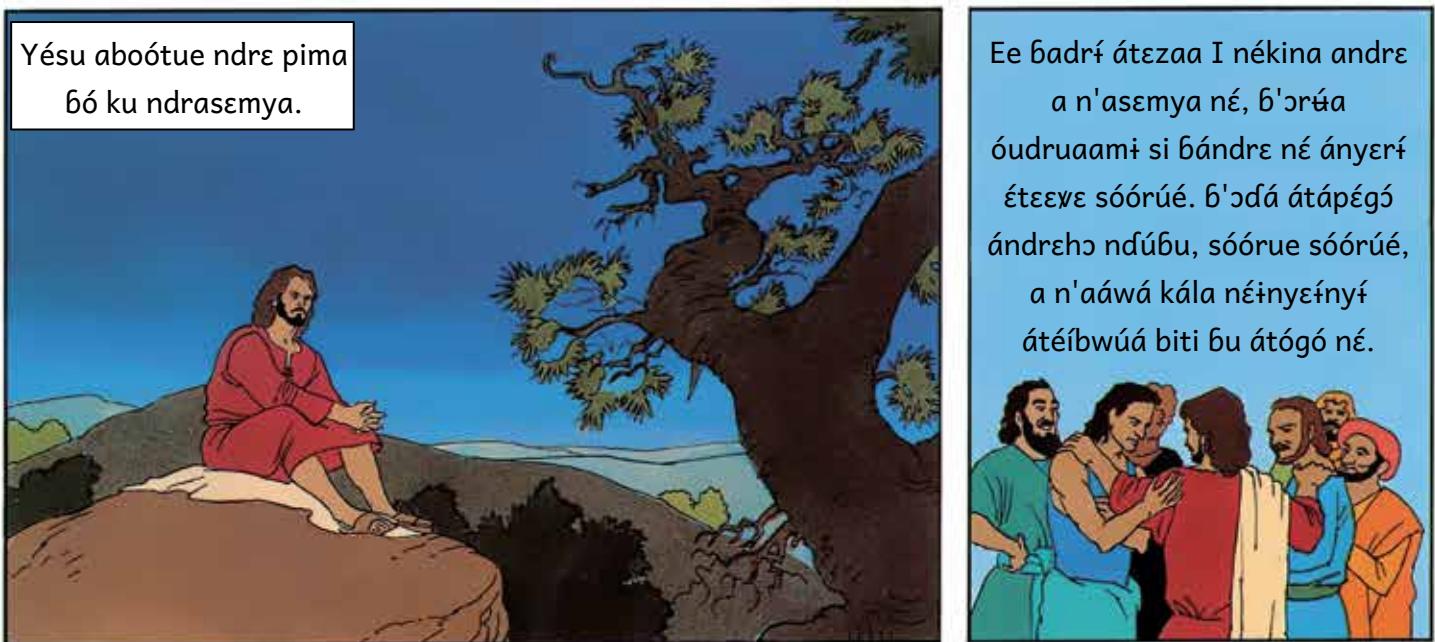

Kpukpurukpu,
oudúto né, st
ma ámóotu.

Anyéki
ki to ki!

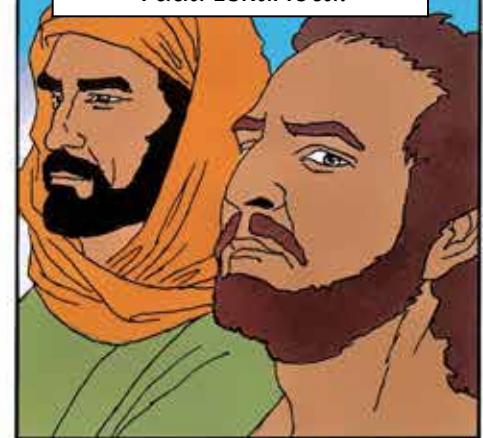
Tomá bu táo Matáyo
(abwʉ tséélé néndómbə i
éMananza anye).

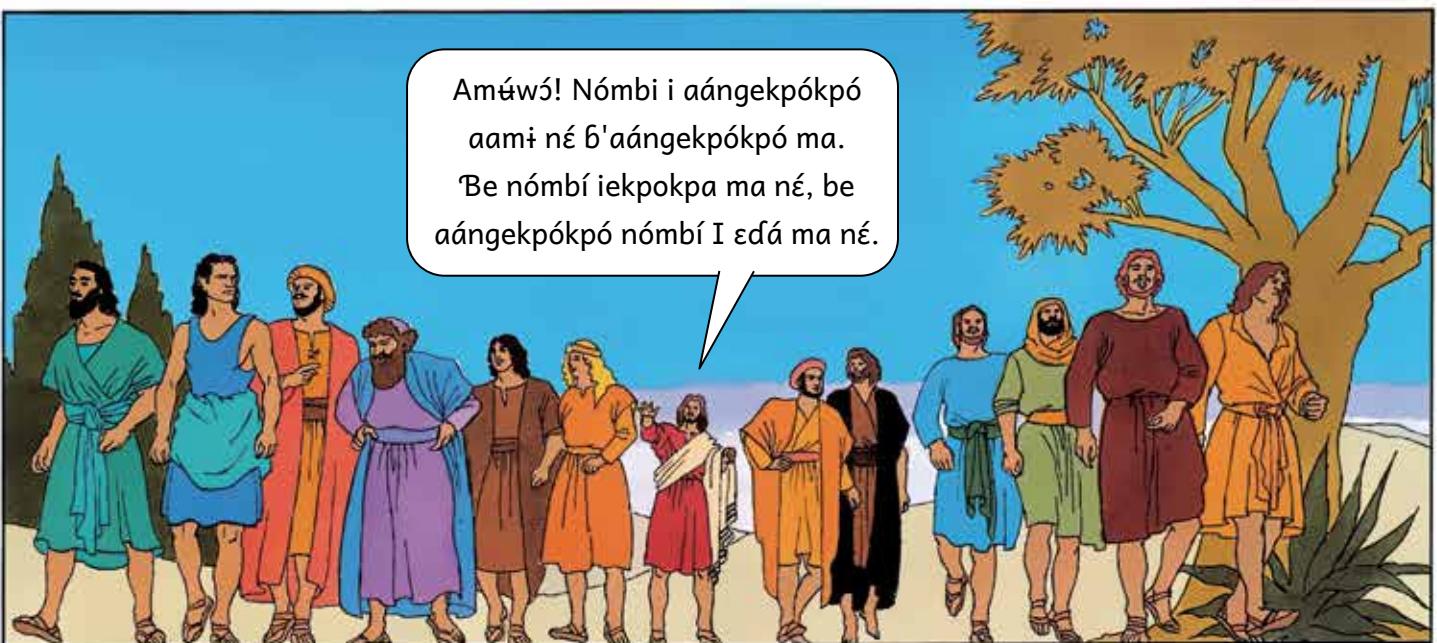
Tadé bu Yakóbo akúné.

Átámzaa ndúbu, Simóna I
sígíbwʉ pima nébásádjó I
bándre n'ándrɔdyo né bu
Yúda Iskarióta.

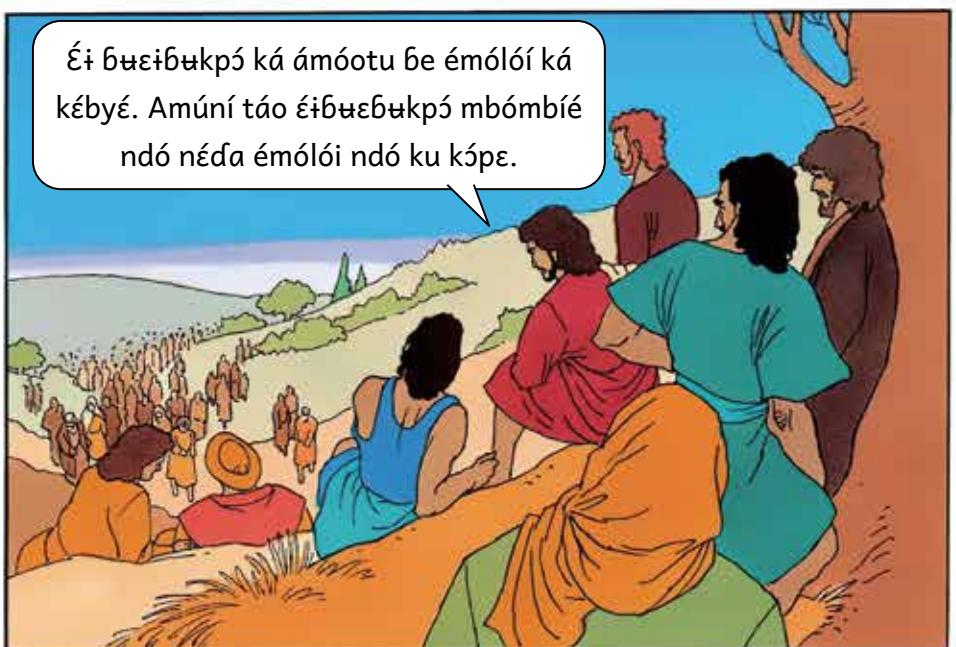

Amúwó! Nómbi i aángekpókpó
aamɪ né b'aángekpókpó ma.
Be nómbí iekpokpa ma né, be
aángekpókpó nómbí I edá ma né.

B'oodruaamɪ tééyé égí
sóórúé kékúa áneidjadja
ro átéhí i kóóbwʉ né. Yésu
ɔdýóbwʉ bó ndroótue ndre
kóra, nódya kana, ombiiro
kabwʉ nába kála ad̥inga i bó
kóho ngwé to né.

Ét bueibukpó ká ámóotu be émólói ká
kébyé. Amúní táo éibueibukpó mbómbié
ndó néda émólói ndó ku kóre.

Nékini a ú onua Yésu a n'aáda a n'efra apye né...

Filípo, maáta ndó amáge
zenge émápa ootu si ndó
amétnye nō ómbi si ndúbu né?

Besíngi obúa éfárángákpói
2000 káte ka ká bu aáte.

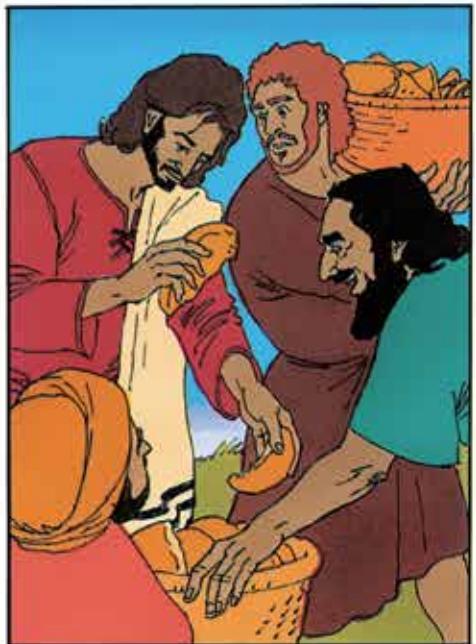
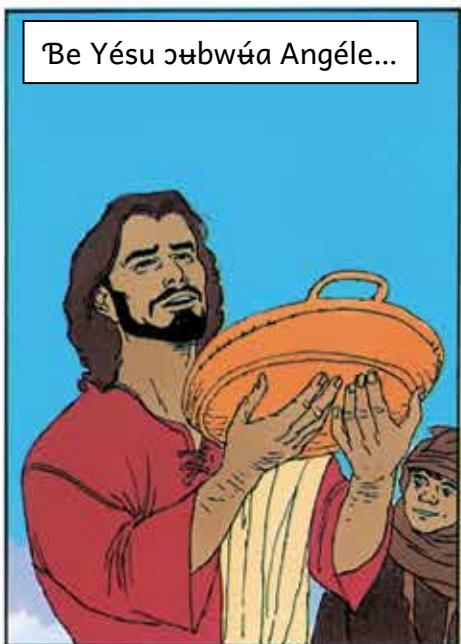
Némasíangwéé kana a drí
ánemápa tózere kóro ánengere
sóórúé. B'adúa sí ba drí.

Anyéídridri ómbi átéíkúdumá
si ómbi éteeyé tózerena anye.

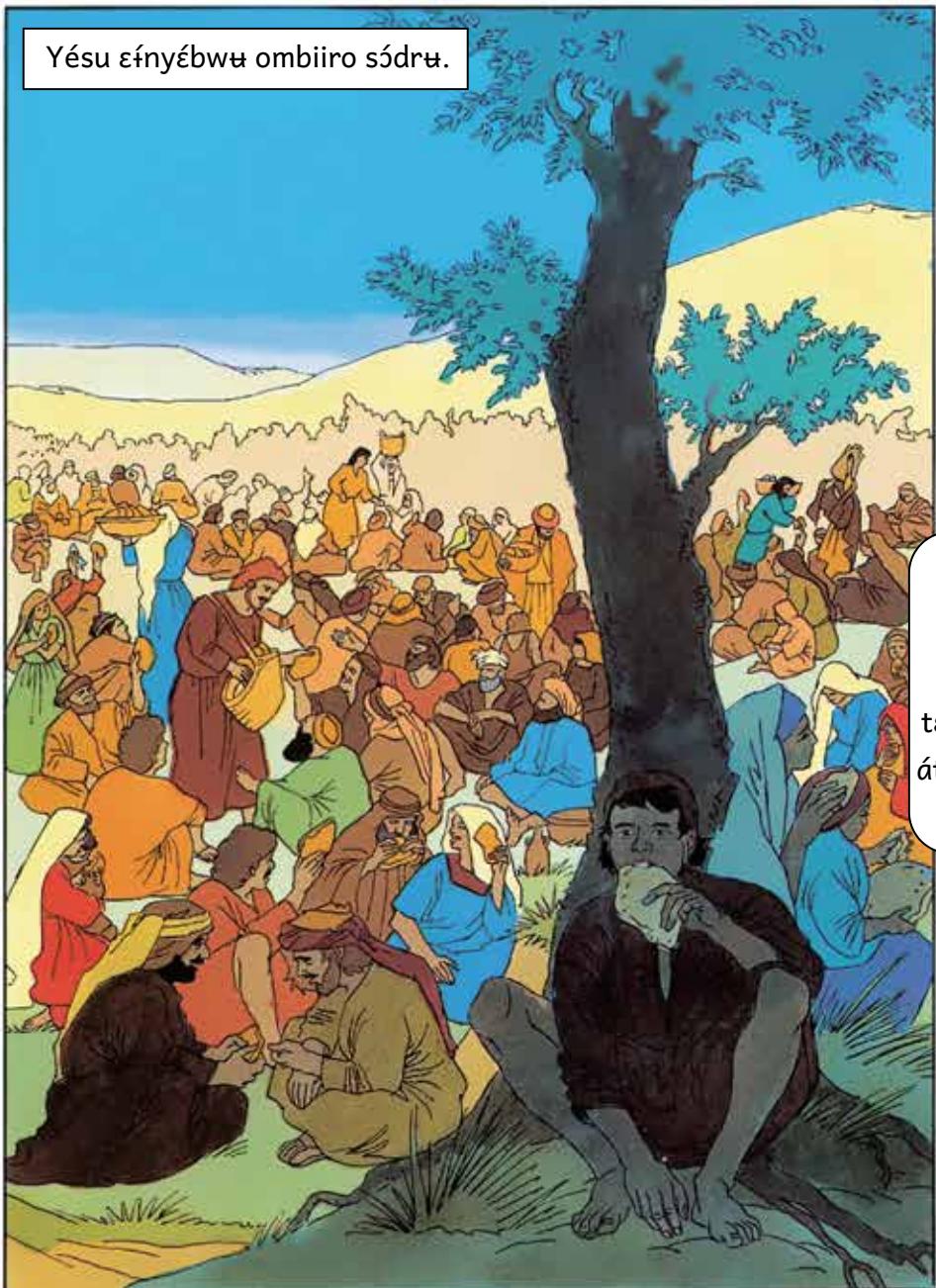

Be Yésu ɔubwáa Angéle...

A ú oibua émápa
ánengere b'ómbi ndúbu
ányehí ká ú kátya.

Yésu είnyébwu ombiiro sódru.

Amétnyé ne nétáli!

Ín'a íne Masía i
abwü bó néku né.

Amúgwúo ká!
Káángeedú
émámbálángá
téévé égí-sóorué
átési kékékénga
né.

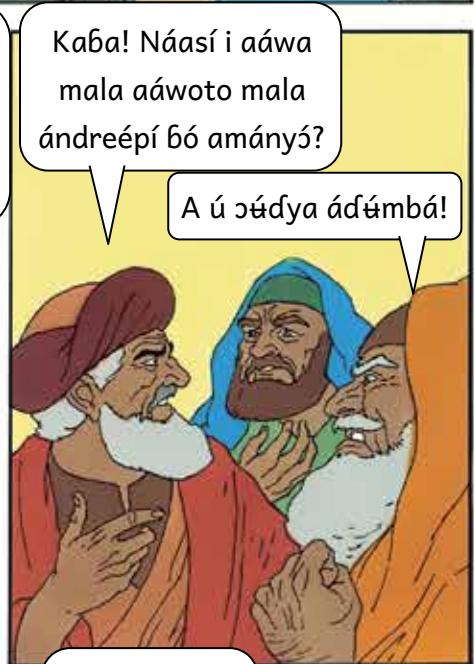

Amáátu ómbi ú bánye, be muda ánekókó ro ba
ú átegyapé akúné, ímá, má ú mééká ká pá drí,
átoolokpo drí, átembanda i ndó másemya né.

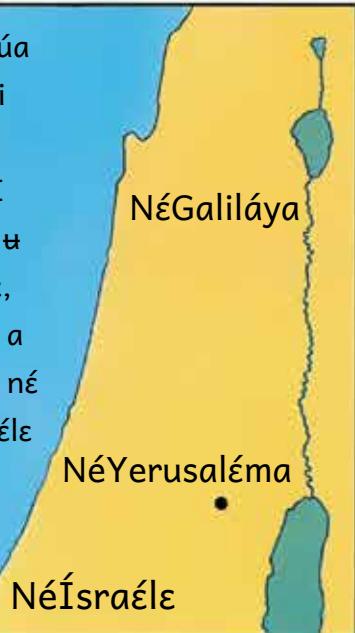

Ómbi ootu kón dabwu bó nyetinyé Yésu nétáli ká hé káámbá nyet bó fñ'adjóba ne ércmé si keékpílÍbwu nyet áteba né. Nódyo kana, ési kááyóngólóbwu ne bu ká hé kóádyá nyet nótó né kábwu ká hé kébyá amébyá apye né. Kábogwuo ne úngá sí nésiitó i a né ngbádá né,

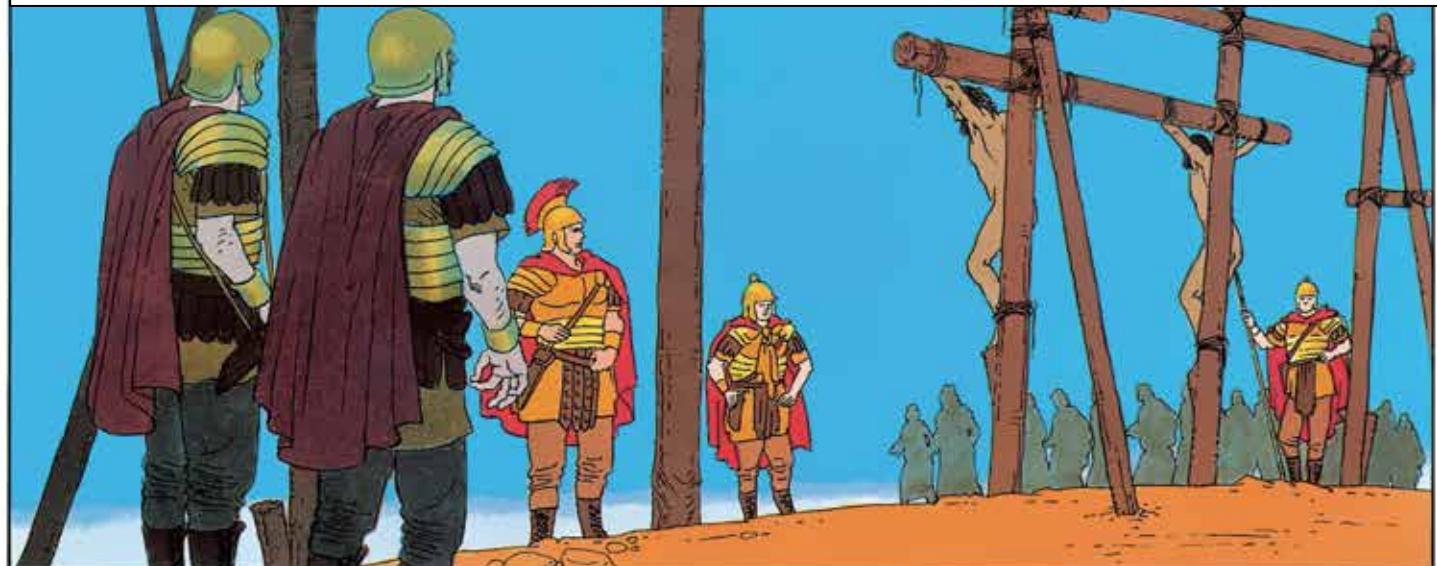
Be Yésu erímá a n'aásúa
aásúa apye ánombi si
ká hé kááyঁngola ne
ne. B'ezá ú átébágó I
néGaliláya áneikúdum
kana i ódruaamí anye,
émasí ánandró, b'ctúa a
n'esyá némolo I bándre né
átébágó ákue si néIsraéle
ane ne.

Ka nódá ne, a ú ca bó
ba ú áteYerusaléma.

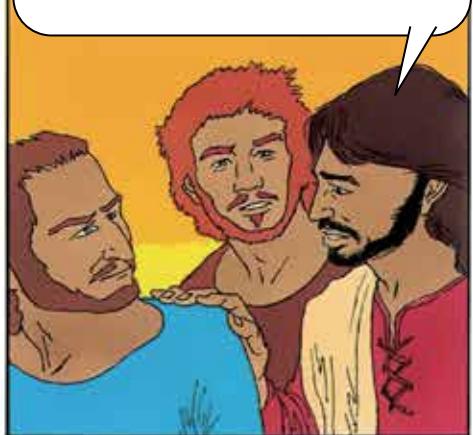

Kábopyo énziobó átekurúsi áteYerusaléma ándrooburu. Névúlá ámbámbó I ÉRJOMÉ kábeynyó ómbi né.

Nómí ángané i ɔómáa bó ndoudrúé ma né, onía bó néégi ndre tókpe, b'otá nékurúsi i bándre né.

Nómbí i ɔómáa bó ndretra ándrora né, b'etra ba ne, be nómí i etra ba n'átçy i bándrá né né, b'ambwuba ne tókana.

Anyéfti bó Angéle a kana.

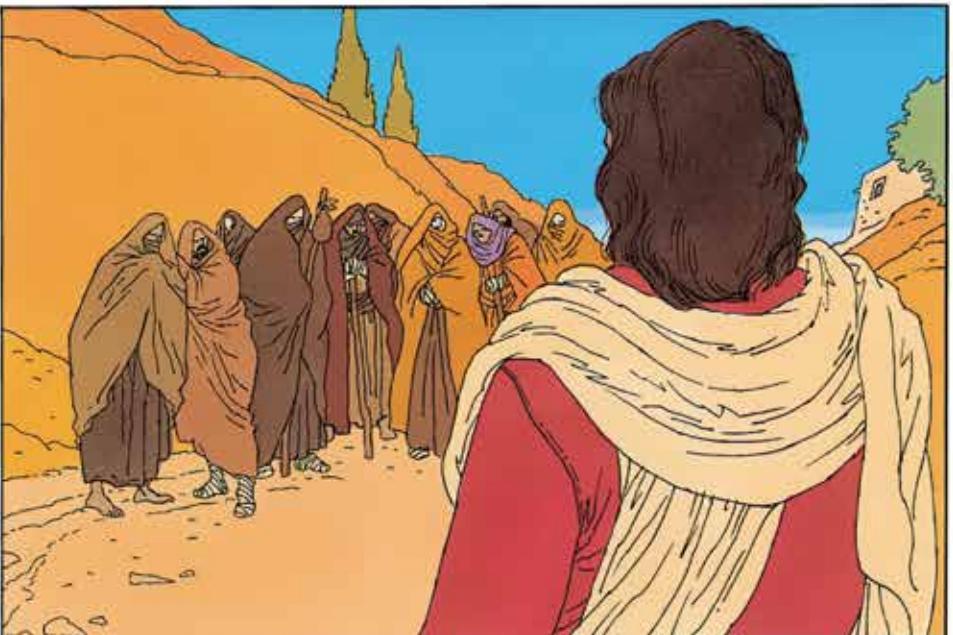
Néi afá átekpokpó a bó nyóómtu nÉnyí Angéle I bándrúé né andrúékpakpárá ro ndúbu bu bó nyóómtu dándru sítsó nyóómta ndru.

Áteíze I Yésu ba né, fn'abwʉ ánebá moyí si émagbuluí anye. Émagbulú kábwʉ nónzi ámbámbó. Émagbuluí kábobu áménandróndró átombi si áneépí kpakpárá né.

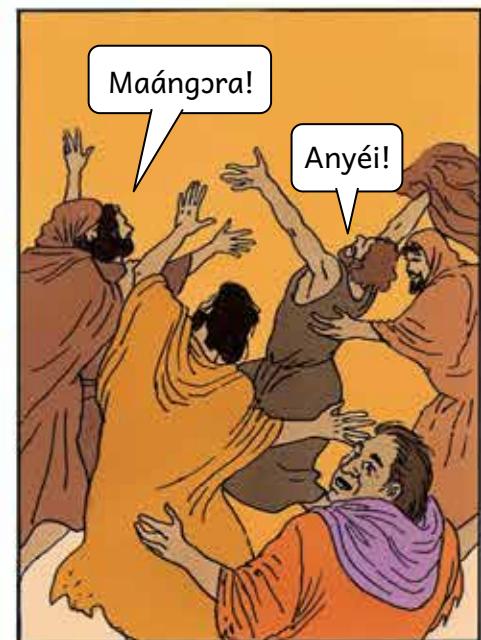
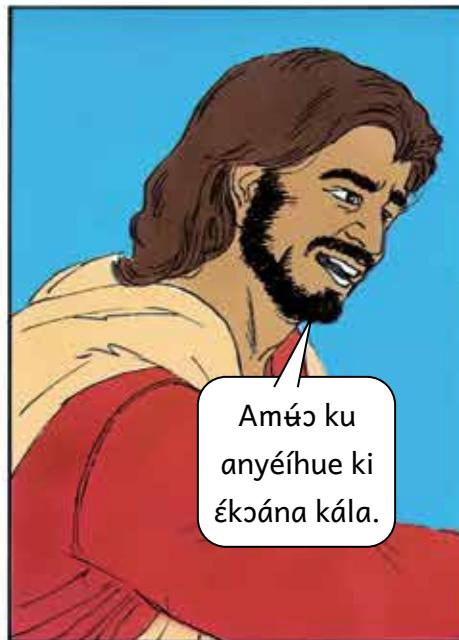
Átadíngá i émagbuluí kóbúa i ká hē kóolya né kóbua ká hē kópa amópo né bó nyóngirí t'ómbi.

Néndiindombié!
Néndiindombié.

Yésu! nÁdaadombié!
Kugá mala nódó.

Éinyi si émaYúda anye ká ú kóda émasí bó ku kóugó Yésu. Ka t he ú kápyá ódyo si a ú esyá né bu kifidó ngwe apye.

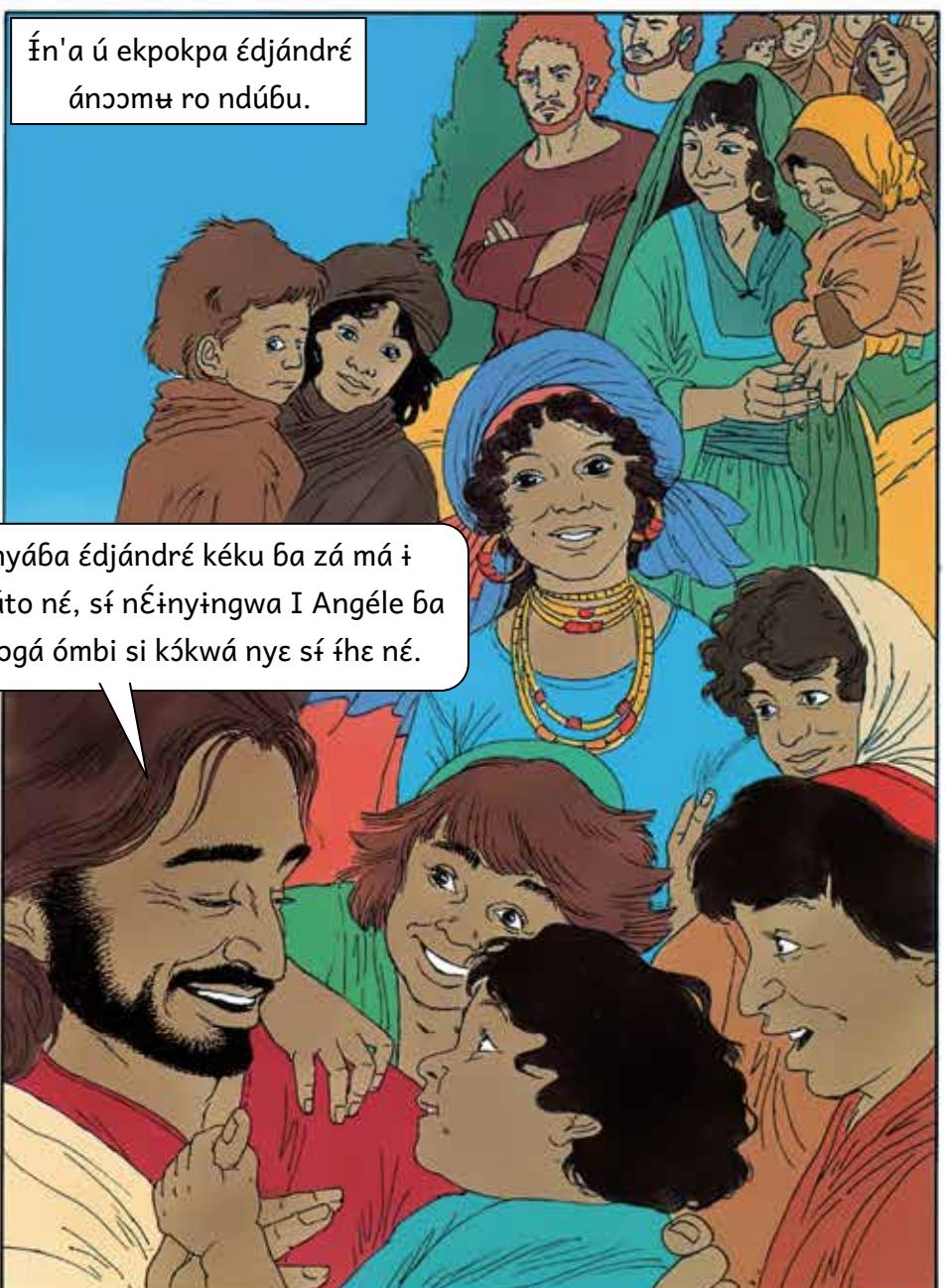
Oudúto né, bó sí Yésu a ú aadryá á nombi nganda kórc, ándró ngadói, éndómbé si émananza anye si ká ú káagá nyé áneRómé kórc né...

Masfa ekúa bó ku ndronda bó be ndréfra ési káabougí né.

Yésu a ú efra ómbi tó bu átesabáto tiáne.

Kurá!

Anyába édjándré kéku ba zá má t oudúto né, sí nÉinyingwa I Angéle ba né ogá ómbi si kókwá nyé sí fhe né.

Be kóngá Yésu ú
átetBetanía, néba moóyé
átetYerusaléma ándrooburu.
Éne, ánedrá kóró, Márta bu
Marfa ká Yésu ándragóné
he. Nýdyo kana, átadíngá I
Yésu oópúa i to ú áteBetanía
né, Lazáro abwü aángonzí
bó a náángafo ékíní sósua sí
kótébá ne né.

Néfnyf! Néfnyf, mfbóbu drí
né be yándránye kabá nónzí.

Márta! Yándrúngwé
orua amóru.

Iii má ú méftyá. Oruba amóru
amóru átetiané i nábé andre
ídrí ómbi ámonzi kóruba i.

Má nórú átonzi bu nóra.
Nómbí i apyá ma né oruba
amóru áqtonzi. Mffngapí
sódrü Márta?

Iii nÉfnyf! Má ú mápyá ndó
nyá Masfá i kódyóbwü bó a
ú ekuba né. Néngwá i Angéle
andre.

Mutá ne zénge?

Néfnyf! Kéi
múgwúo.

B'ēnyi si néYerusaléma ányedrú kérímá ká hé kóyá nyę amóya
apye ba ú éétú áteru ámóku si Yésu ba n'ányodgyo né.

Náasí ná ú esyá ódyá
ámámbanga ootu.

Érromé kékpa mala amékpó
fdru mahú ka ne.

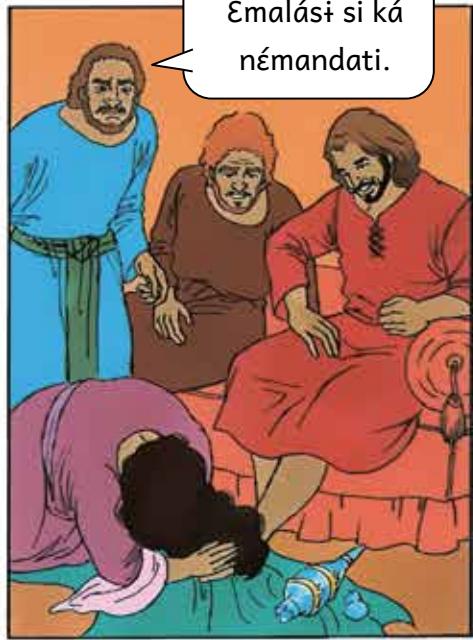
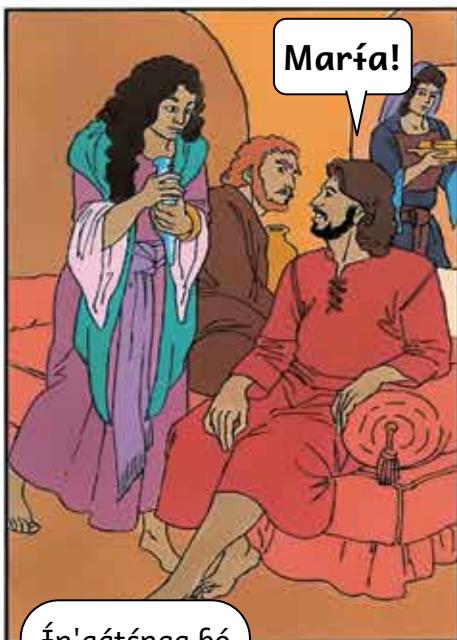
Kóúpwuha cúrpw
náángélédjó kpckpó i bée
né bu nébásádjó i bée né.

Ee anyáambá! Onía bó
nómbí kana nónzí ne ka né
ka ba nébásádjó ndúbu.

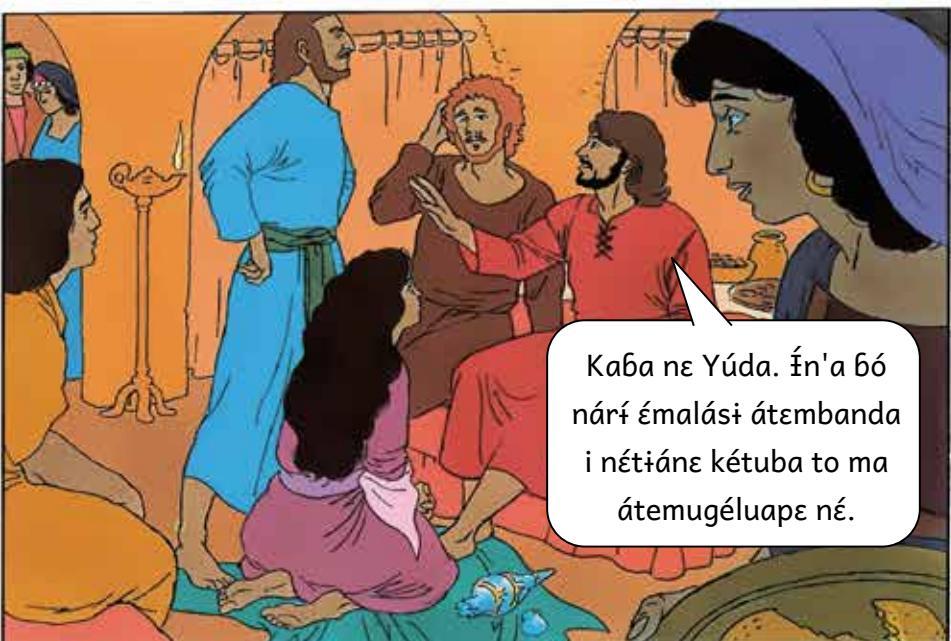
Ótúa ndre átadı̄ngä, b'ēnyi si
nángélódyo ane ámémayúda
kótúa ká hé kónda néhíe djó
i bó nyodí to Yésu áteRómé
ányeté né. Íhe tókpø kéinyá sí
he névülá i nónzi andre.

NéYéu n'onía
bó kórpw ne.

Átadingga né, náadu krokro a n'óká ú áteBéstanía né.

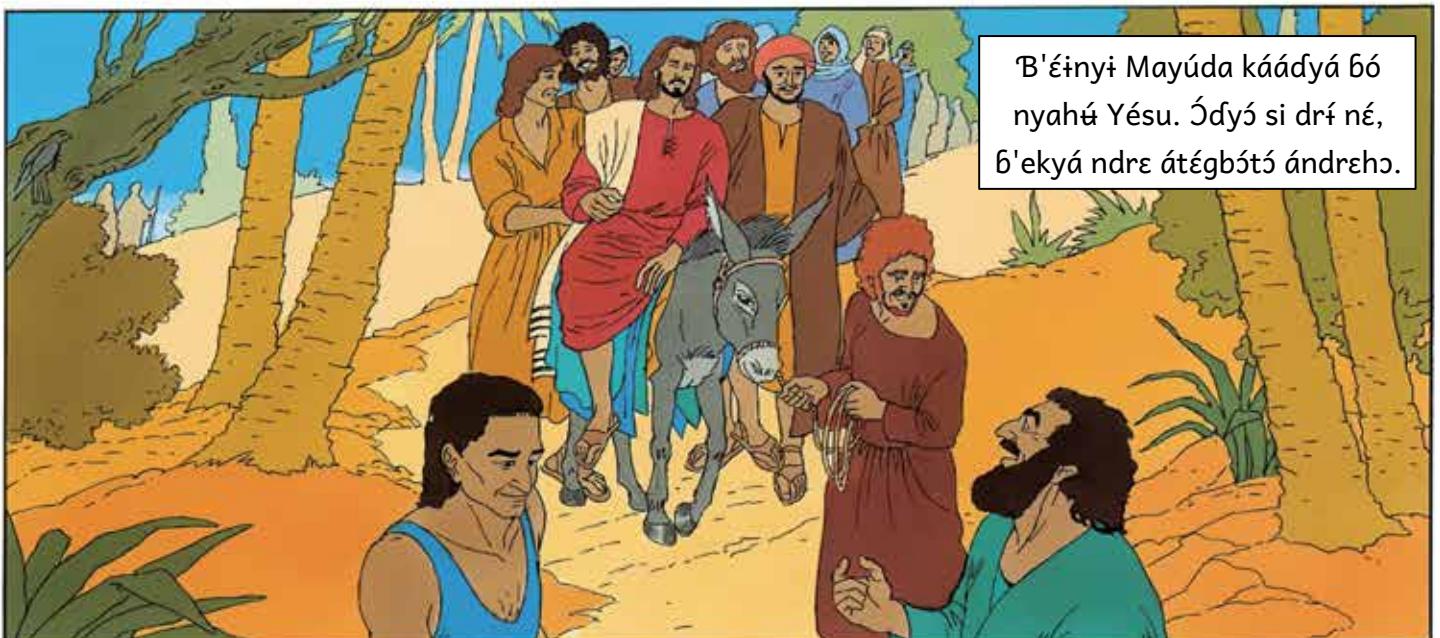

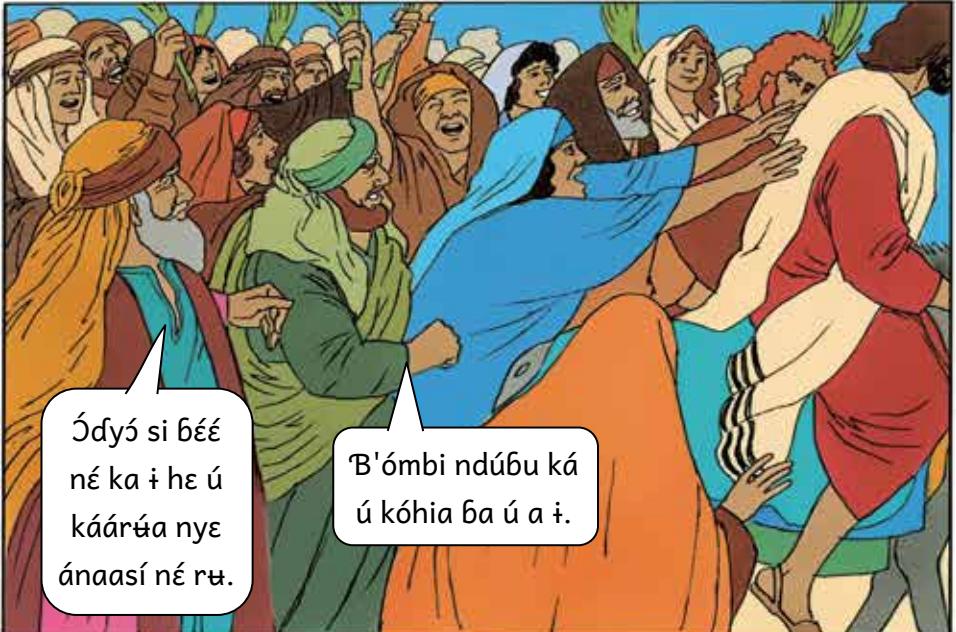
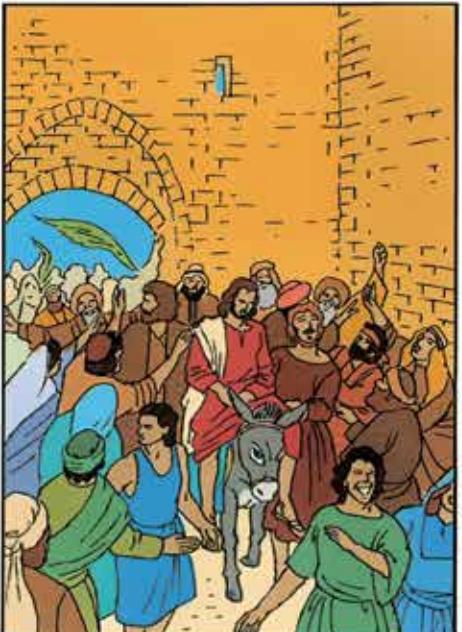
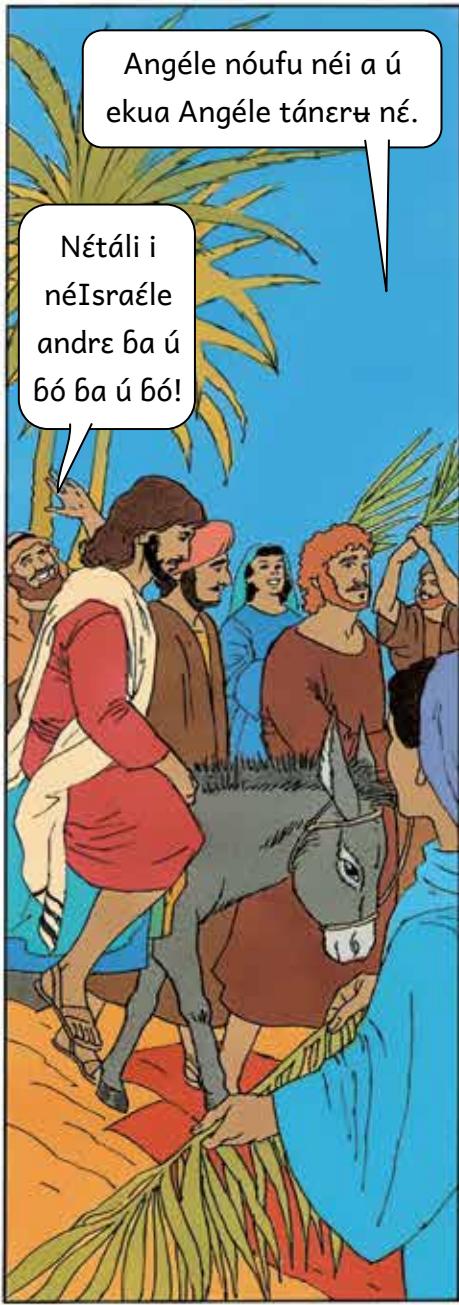
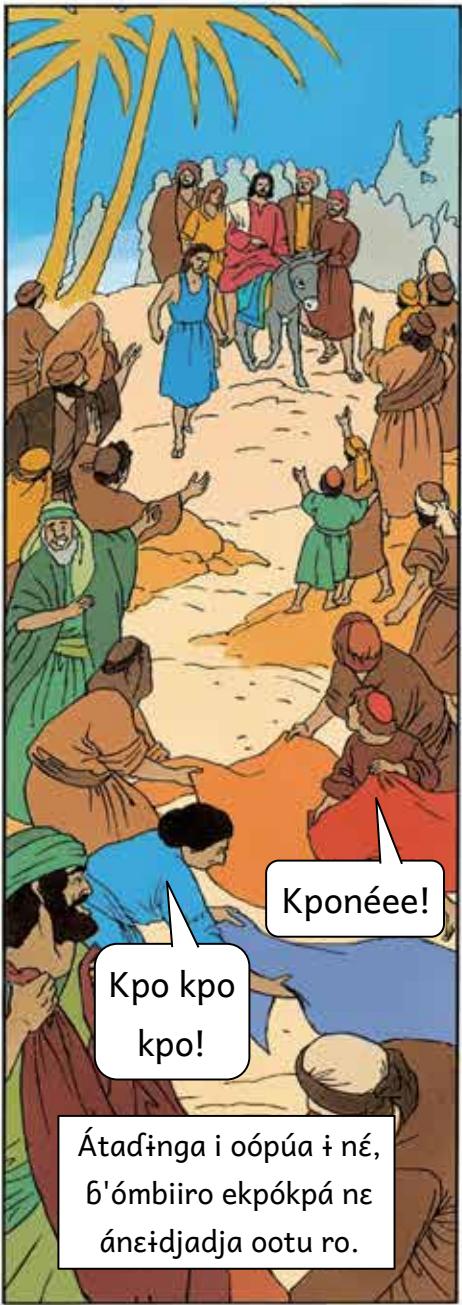
Ín'aáténga bó
amóúhya hε
be mangoóbu
ámábürá
émádádákúái
kála.

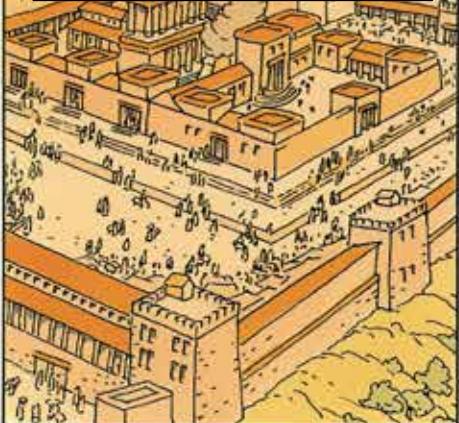
Kaba ne Yúda. Ín'a bó
nárí émalásí átembanda
i nétiáne kétuba to ma
átemugéluape né.

Náadu i néPásika andré a ú ɔándya bó. Ombiiro kpukpurukpu a ú eíka ú áteYerusaléma.

Náangélédjó i
néYerusaléma andre abwu
nómé kpokpo i nángélsdy i
ÉMayúda anye andre.

Átasinga i náadu i néPásika
andre, káboo ékandóló
djándré átémóboma.

Káboo némóboma
ándraapémbéle akúné
ú átáangélédjó kpokpo
átembanda i bó kóúba nó
ésyésí nganda né.

Nódy kana, asemóboma
djó i aáta nzúdá bó
ndroúba ómbi átésyésí
nganda si bánye né né?

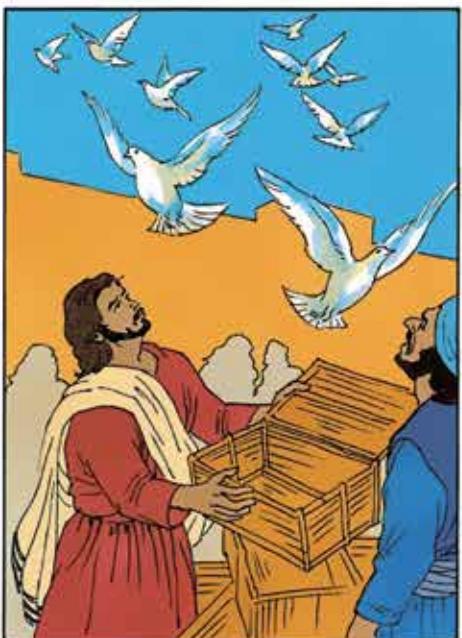
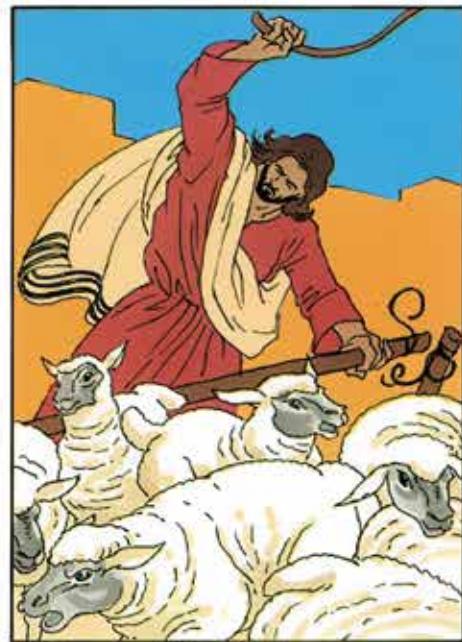
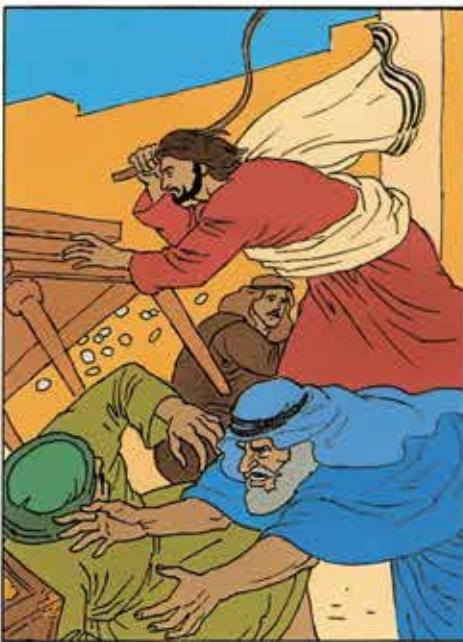
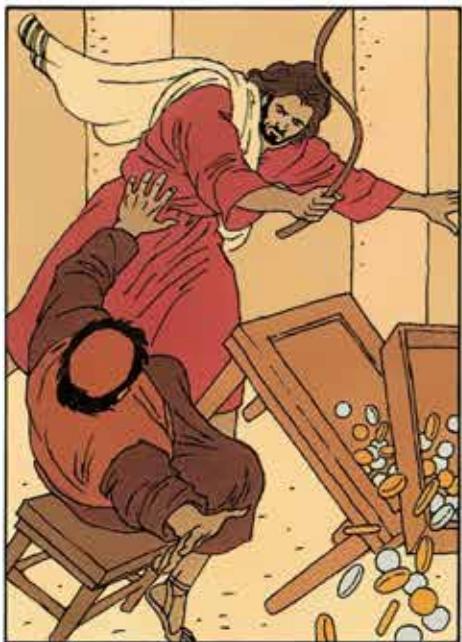

Átémápue kana i náangélédjó
andre, ómbi ká ú kóhyá sdyó,
ká hé kééwíngílía áburrá né;
némoturúsi a ú avaga amávaga.

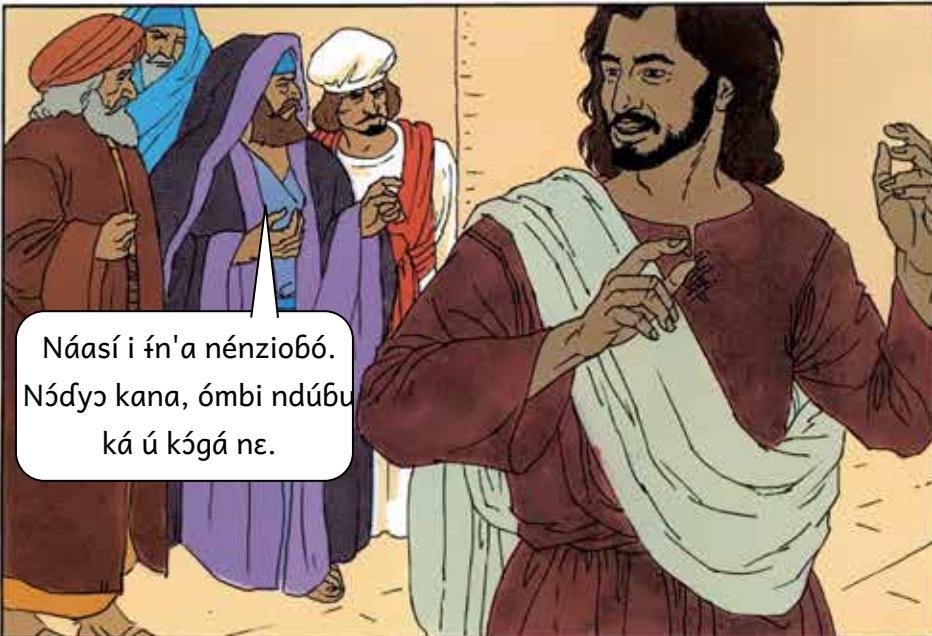

Éfobya né, Yésu a bó dru...

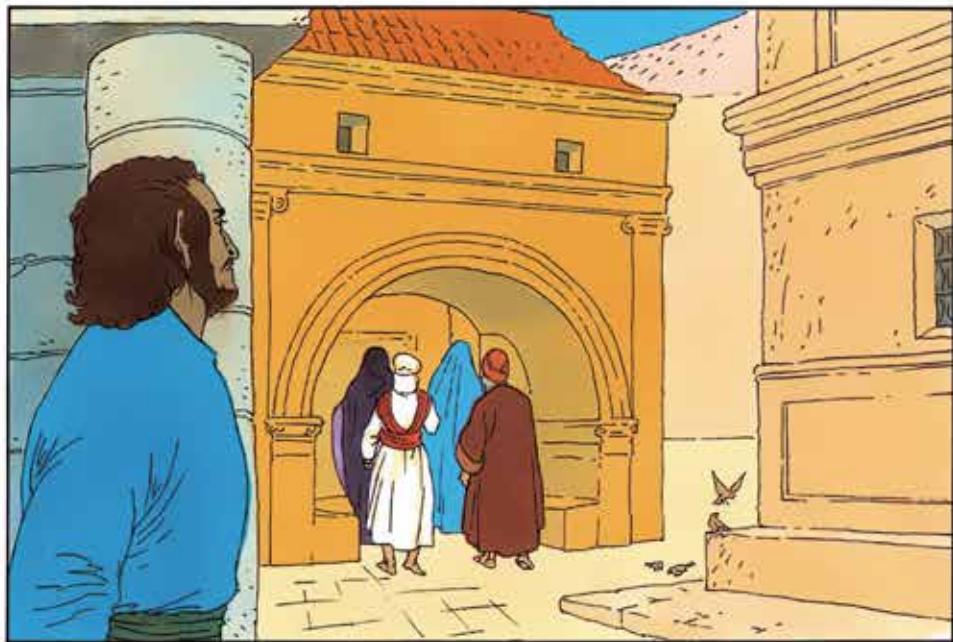
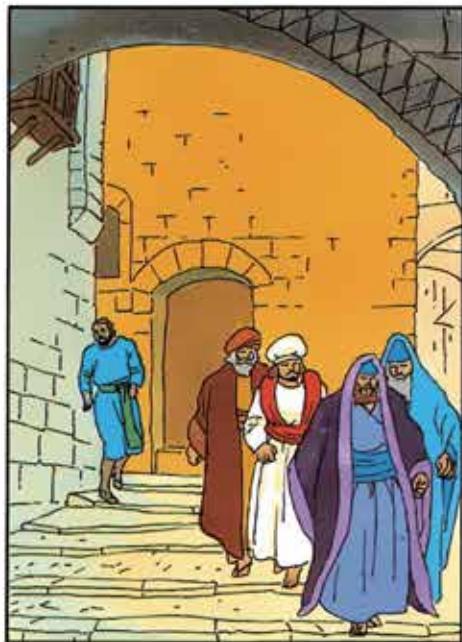
Nédjó i Angéle ba né fñ'onía
bó nóbú némápue i nóhsemya
andre. Be mi:béevíngílí ne
nóodjámé i éégħu anye.

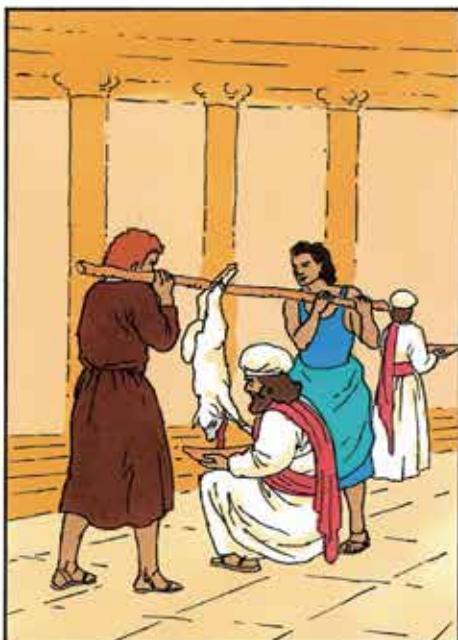
Náasí i fñ'a nénzioóbó.
Nódyo kana, ómbi ndúbu
ká ú kóggá ne.

fñ'onía bó amágwúo néhíe djó i
sí ku amáándi to nórø né.

Átekíní si néPásika a n'ódyá
bó bó ndreebí né, Yésu a
ú aádya ombiiro ngwé i
cóssembwu ndré dré né ro,
besíngi obúa sítényi si
nángéládyo ane kabwu kápí.
Péteró he bu Yáni ká ú kóá
bó ku nyodí nékandóló ngwá i
néPásika andre.

Átaabó né, be Yésu ánoudruaamí si bándre né
tééyé égí-sóórúé ká ú kósa nyé ú átegbótó bó
ku nyonyó náadu i néPásika andre.

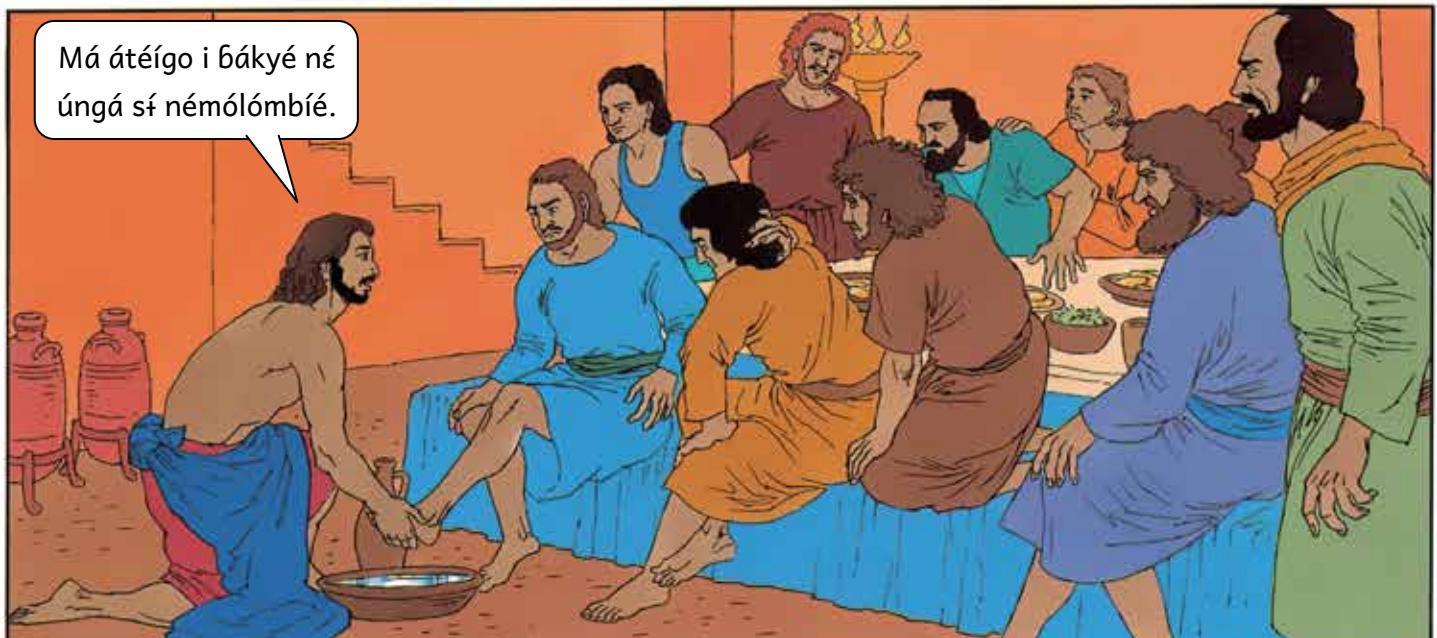
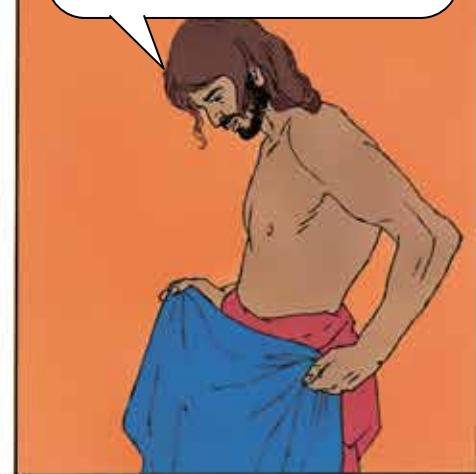
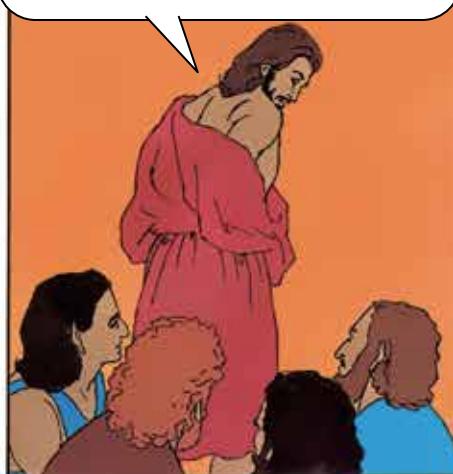
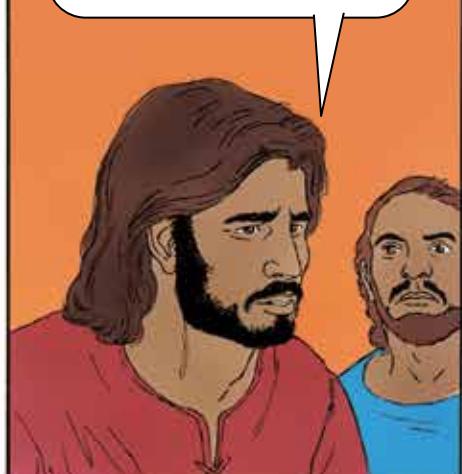

Mósmábá pima ndó
mányá anyoáró nélásika i
átémápue kana tséélé i bô
mágá néngbólú nél.

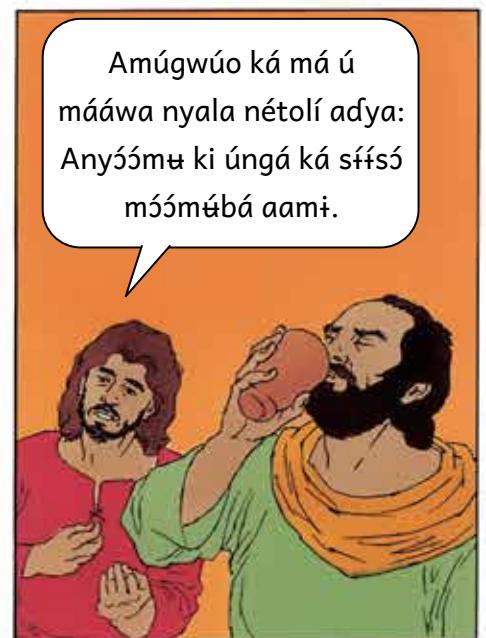
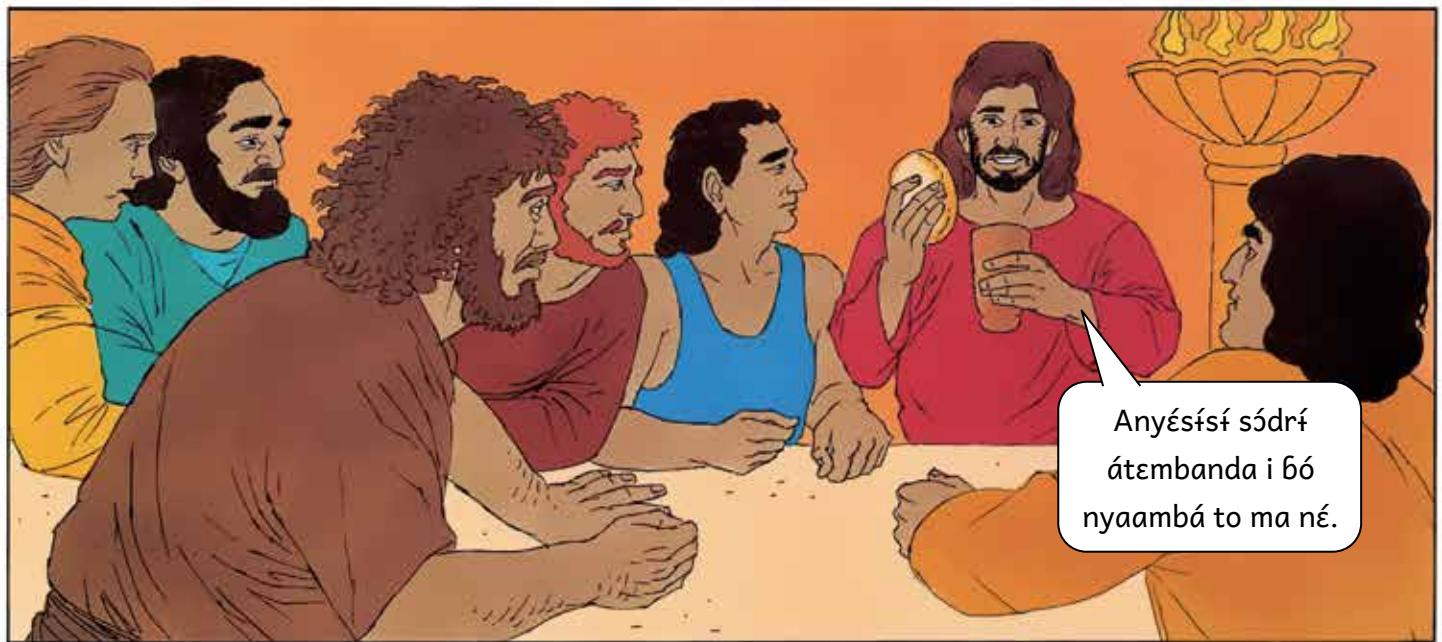
Éinyi si ébásádjo anye ká ú
kónyá amónye átombi si bányé
nél. Nódyc kana, átéigo i bákyé
nél, náángobu belé ba sódrú.

Nódyc kana, nómby kana
aanyoáró ccmáa bô ndrobnú
ámékpokpó nél, nóbú
némólómbié i bákyé nél.

Má átéigo i bákyé nél
úngá sít némólómbié.

Yésu, ánoudruaam i si bándre né kóro
tééyé négí-kana, be kézá ú átégbótó ú zaá
bó átekini. Yúda ka i bó i ne kóro...

Má ú mába aami, nódyc kana,
Páápa eðaba nyala améda
nÓuðuuðu Sáátu i εéwεba aami
b'odríba aanyoðró ékíní kpé né.

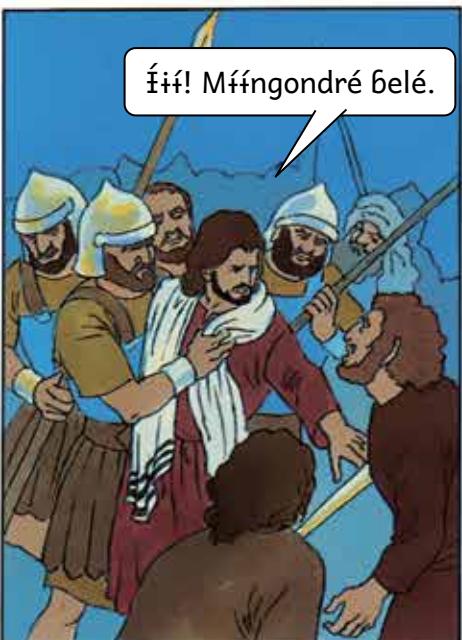
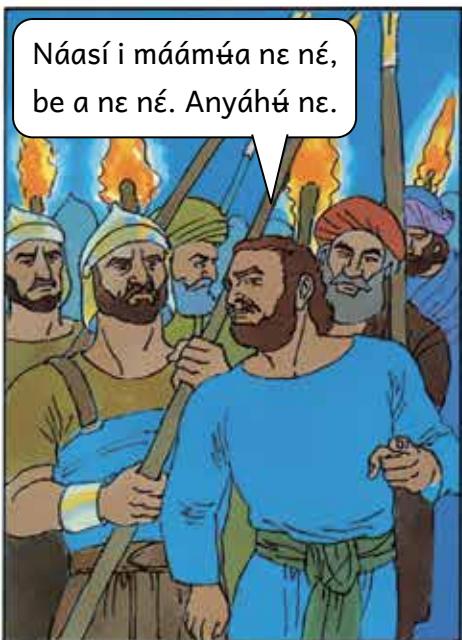
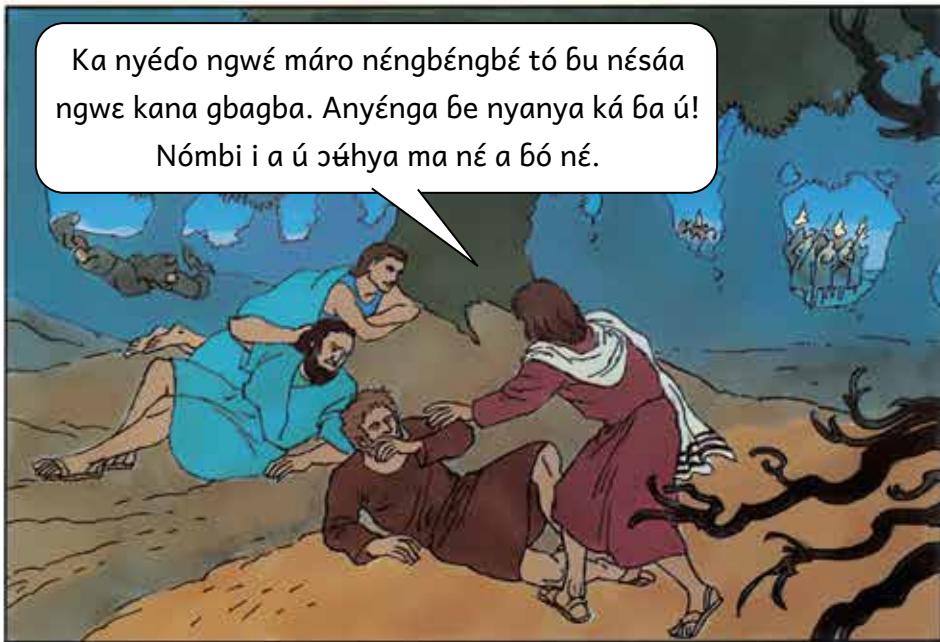
Ú má ú máa i nya
ú nyeftyá, be nya ú
nyeftyá ámehíe.

Má néhíe, nódyc nzúðá bu
nóra. Ka i ombí i aáta bó
ndroópu ú páápa i né, ka né
ka nóbu ba máto né.

Anyéeké drú,
má ú máa ngwé
áméndrónindró ku
másemya.

Páápa, obúa a n'aátá ndre né,
néngbólú né náangoopú máto belé.

Nódyc
kana, nésf
ndre sítst
nyóómúa,
ka né ka ba
sí móómúa
né.

Ká ú kóm̄ba Yésu átēkóána kp̄kp̄ ánéj̄o, nétnȳf kp̄kp̄ i étnȳf s̄i
éMayúda anye. Péter̄o he bu Yčáni ká ú kóúdrúa ngwé ne ámēndrónindró.

‘Be Péter̄o ekyá ndre ú
átēbálá ndré ú Éfsó né.

Kédyo ká. Nyabá
ka ba bu aam̄i ba
né, tó bu fm̄?

Kábá! Ka mēfti
ká né bu efti.

Nyá nōgo táo píté
náasí kana kóto.

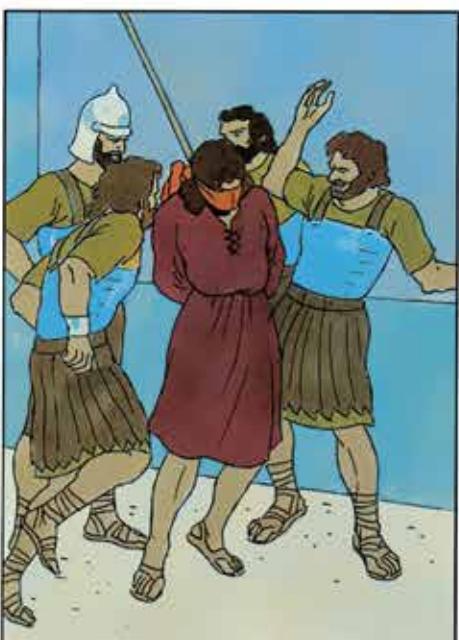
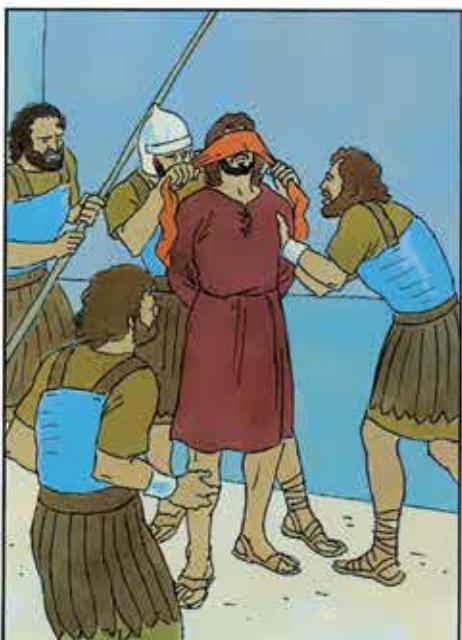
Nyá nōmbí i
néGaliláya andre, nyá
náasí I bánye né.

Néit̄o, má né mádyá
míko épí né.

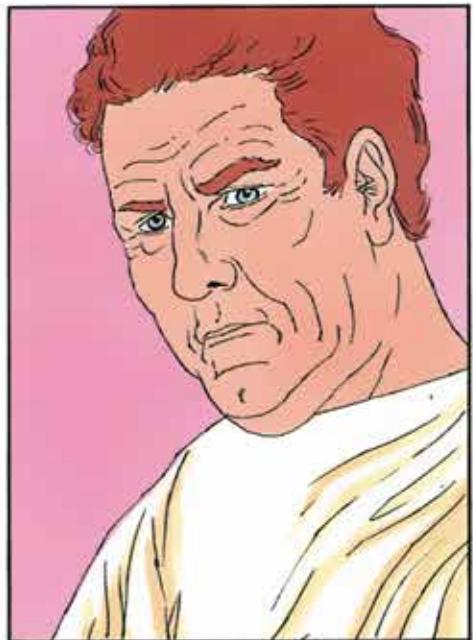

Nýdyo kana, néit̄o!

‘Be kómbá Yésu Piláto tánego, nékóviriná
áméremé. Étneyt mayúda ká ú kóúwo ne be
ká ká ú kótia ómbi ányedrú.

Ka i mi ú mággá ɔdyó
ndúbu hé ká ú kóúwo
to me né né? Kudyo!

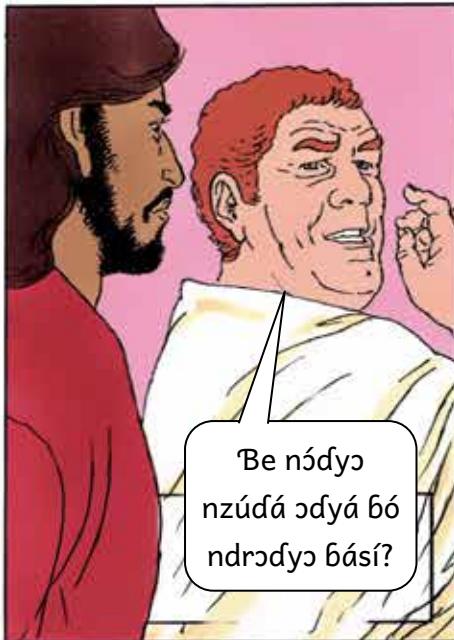

Nyésyá
oudu?

Mékúa ndó ku
móuti nódyc
nzúdá!

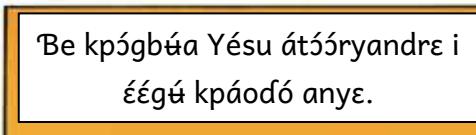
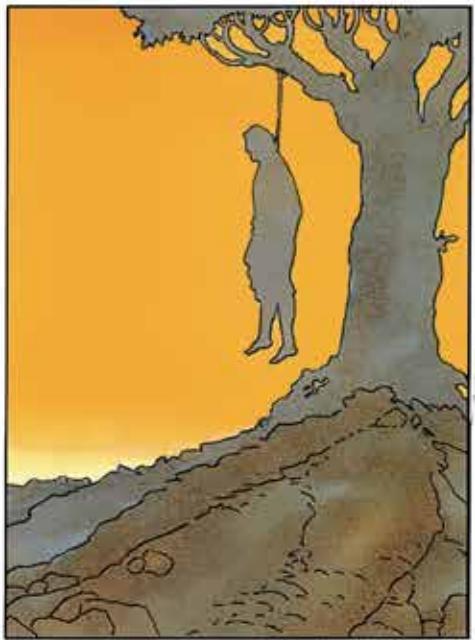
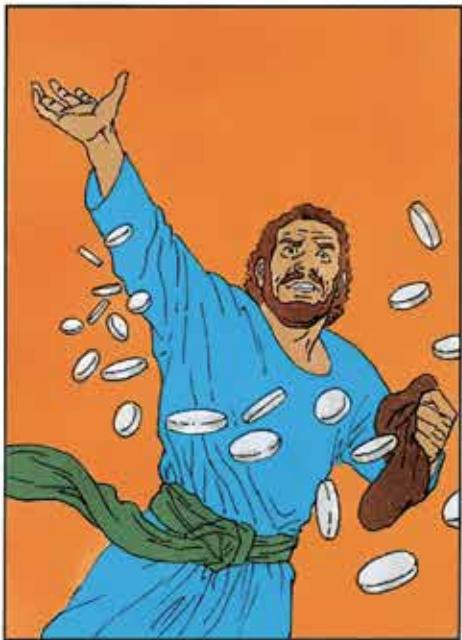
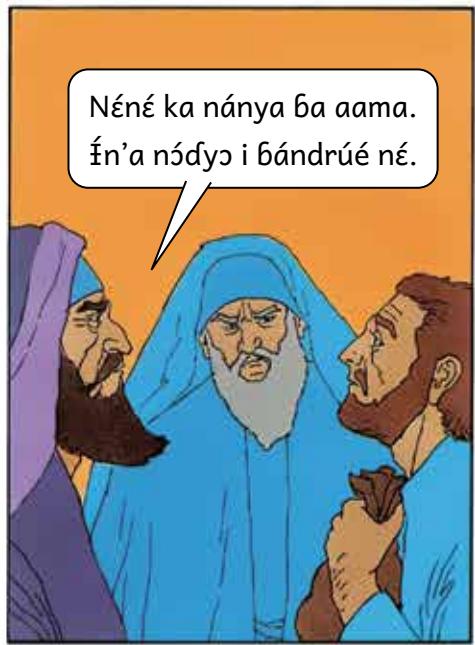
Be nódyc
nzúdá ɔdyá bó
ndrɔdyc básí?

Ka mágwúo nótɔ ɔdyɔ biti
kana. ÁtéPásika, meísyasya
eísyá nékambombié kana.
Amárúa Barabásı obúa to
nétátáli i émayúda anye né.

Piláto a ú etua něpálángi eíngílí átekurúsi ba ú bó. Čhébwu átémábélú sóta bó: Yésu, nétáli i émayúda anye.

Be Yésu etyá ógálá si kéfrya nééndriéndré né.

‘B’ésudá kóbá ógí si bándré né átágbandá.

Mubúa néNgwá i Angéle andre né, késya átekurúsi né.

Kéfra sí mí ndru tókpę be nyéfra aama.

Nyéeru ka Angéle? Aama ma ú manya néválá i ma hé maátá nó né. Nódyc kana, ka nésf ɔdyo biti kana.

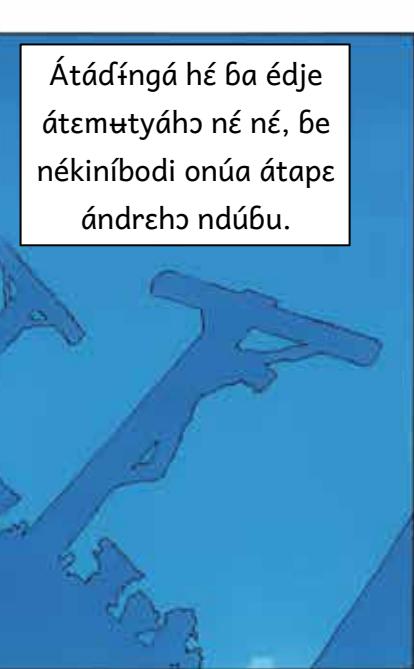
Kaambá ma pá átadingga I múbúbá i áteinyingwa I bándrúé né né.

Átádřngá hé þa édge
átæmetyáhó né né, þe
nékinibodi onúa átare
ándrehó ndúbu.

María, Yésu yáné bu táo Yoáni,
nóudruaamí kana átoudruaamí
si bándre né, ká ú kápá nyé
átekurúsi ándrabé.

Nya bó gaaí drí náyá
bu ándrengwá.

Yésu onzía átaadínga hé ba
édbe átemutiyáho né né, be
nésudá kana ɔutúa ándre
keékpó ánorú; égwuo bu
nálíkpó ká ú kedya to, néné
aádá bó aángonzí.

Ébárúá si nébibilía ane kódyá
bó: "Únga ká sí nékandóló
ngwá, be kómbábwu ne átómé
kóúhya t'éri né."

Kóutúbwu ne be kóúdobwu
ne átesyésí nganda si bée né
ányođyo. Nóđyo kana, gaađ
drí, aángonzí.

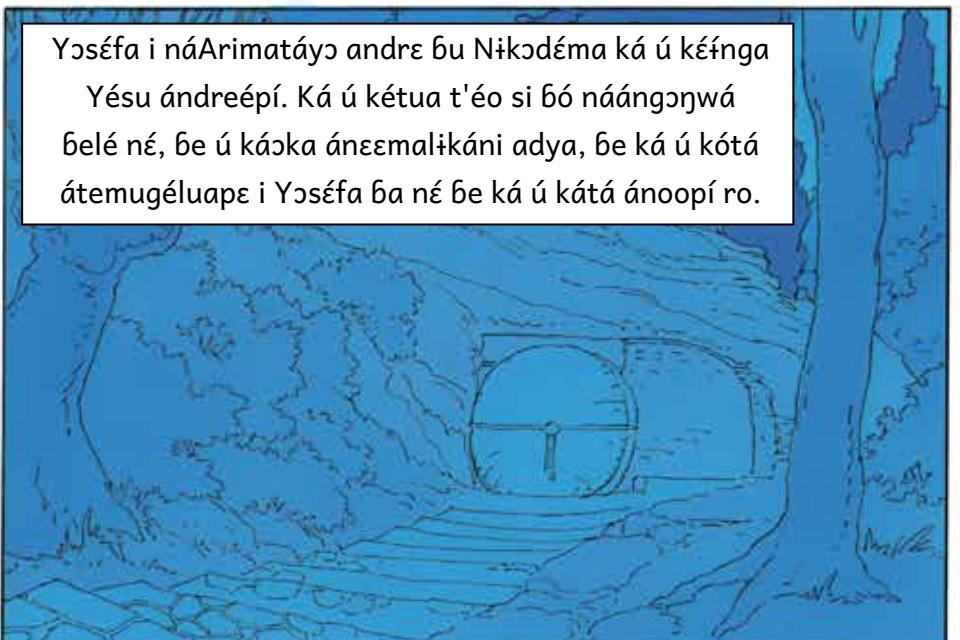
Ín'abwu Masfa i
oníbwu bó néku né?

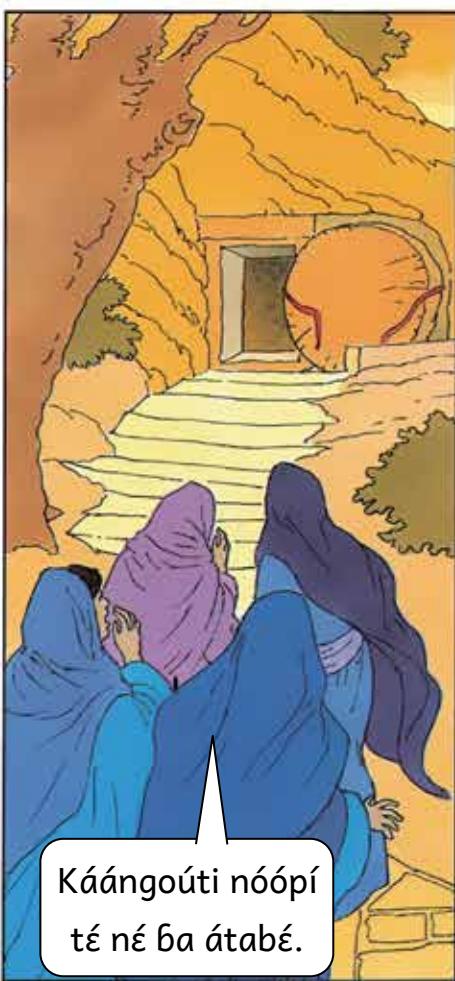
Amáo ku amání
ándreepí tápu ku
amáté.

Yoséfa i náArimatáyo andré bu Níkodéma ká ú kéfngá
Yésu ándreepí. Ká ú kétua t'éo si bó náángoywá
belé né, be ú káká áneemalíkáni adya, be ká ú kótá
átemugéluarep i Yoséfa ba né be ká ú kátá ánoopí ro.

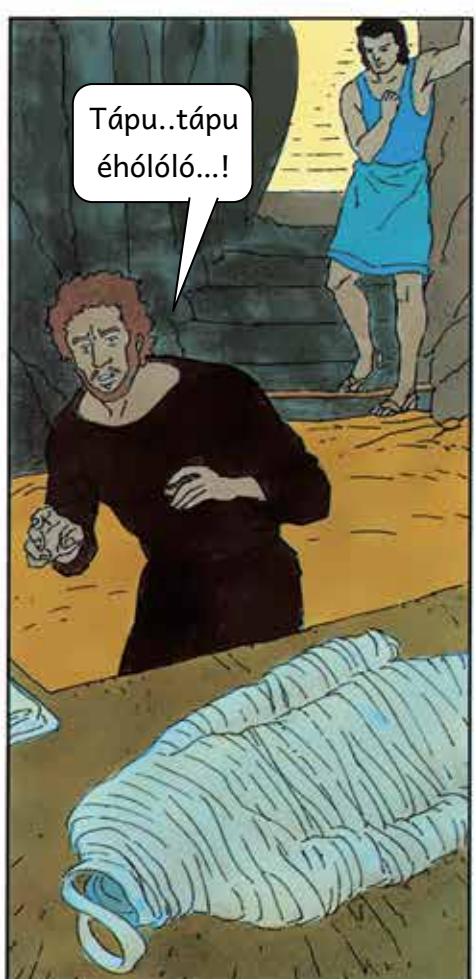
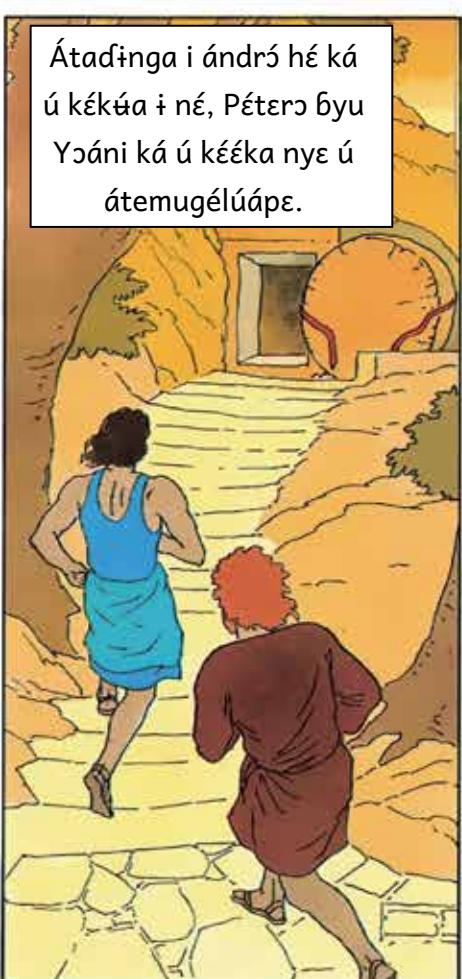
Átezaa I nésabáto tiánē andre, ándró ákúé ká ú kóa ú átemugélúapre.

Oudúdjó i nya ú mānda to átéigo i ómbi anye nómibí i fñ'a ɔró né? Ên'aángorú átonzi. Amáwó ku amúdrúé óudruaamí kala.

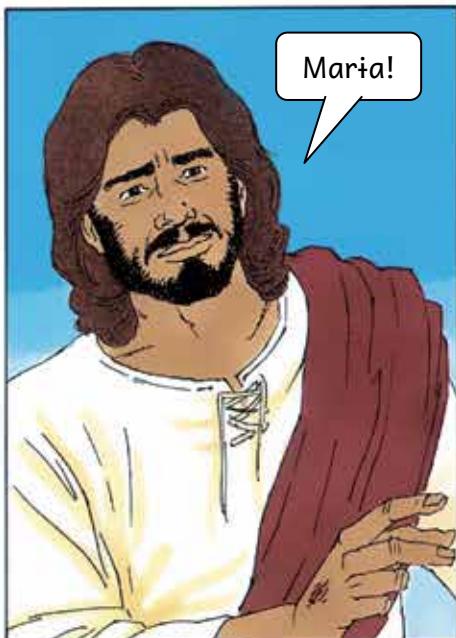
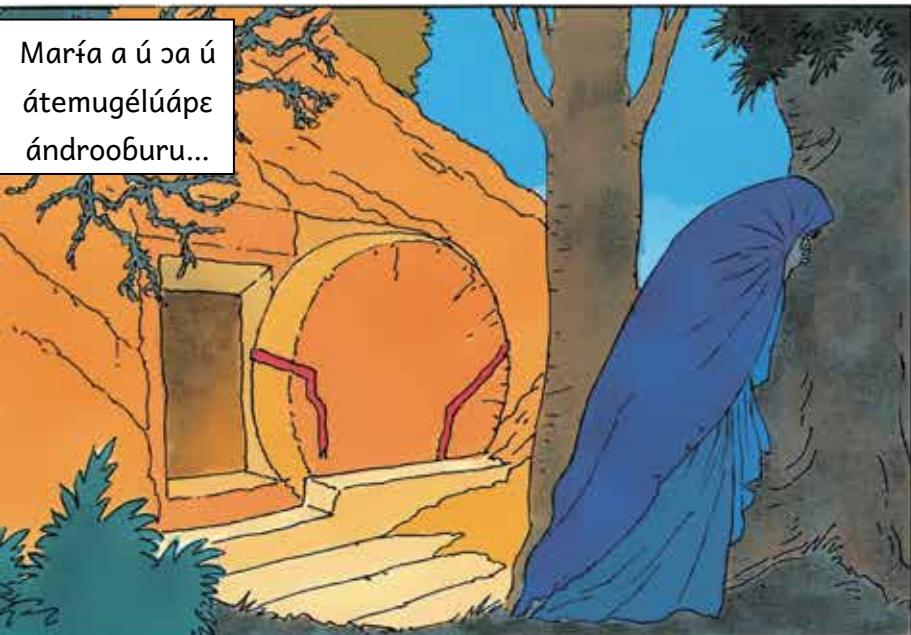

Átađinga i ándró hé ká ú kékáa i né, Péteró býu Ycáni ká ú kékáa nyé ú átemugélúápre.

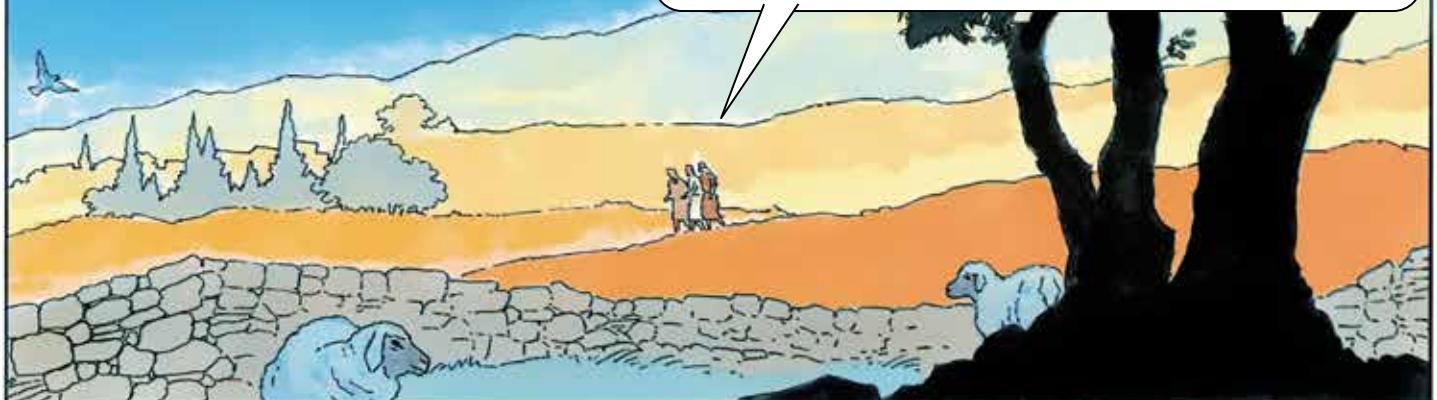
María a ú ɔa ú
átemugélúárpé
ándrooburu...

Mandro, nyá ú mánta
adíngwe be nyá ú
múmua oudúdjó to?

Átetiáne né kana né né, óudruaamit sóórúé
si ká hé kéfnúa efnut áncdó ro né ká ú
kódrúa ódyó ndúbu si késíngá nyé kótc
amoolyá hé ro i cósénga ndre kórc né.

Ka + aami ú nyapyá ódyó si éprófeta kódyóbwu né?
Ka nóhe ndre ba ba bó oníbwu Masfa nógá néngbólú
átémbanda i bó nékí ndre átékémbó i bándre né né?

Átađinga i náányáányó andré,
be amaanyó hé ɔwá épapai.

Ín'anga Yésu.

Ka né ka nódá ba amóda, ká ú
káátua nyé ú áteYerusaléma bó
ku nyaámbwu óudruaamit ákúé.

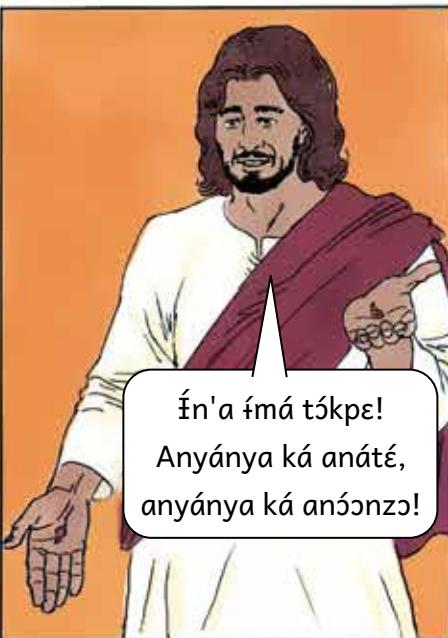
Maángogwo nÉínyí!

Besíngi obúa ká
María he bu Péter!

Ka nódá ba amóda né...

Nódyó amóhc
nóbú aanyózró!

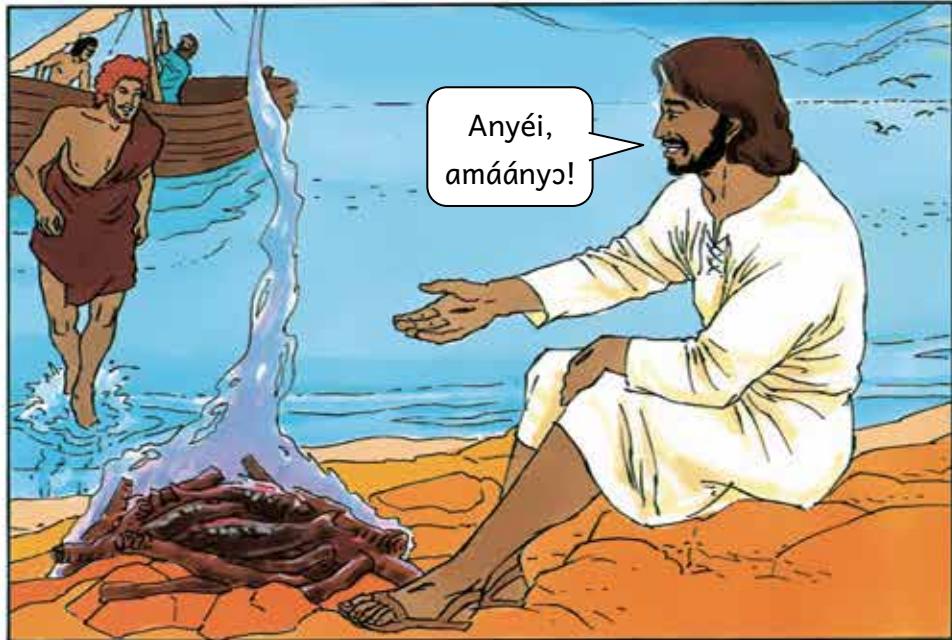
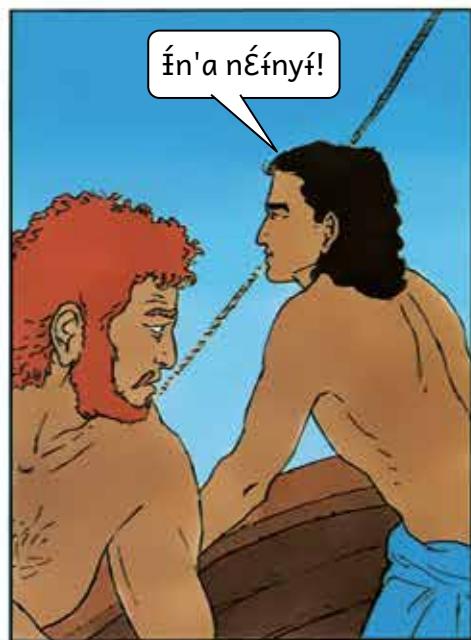
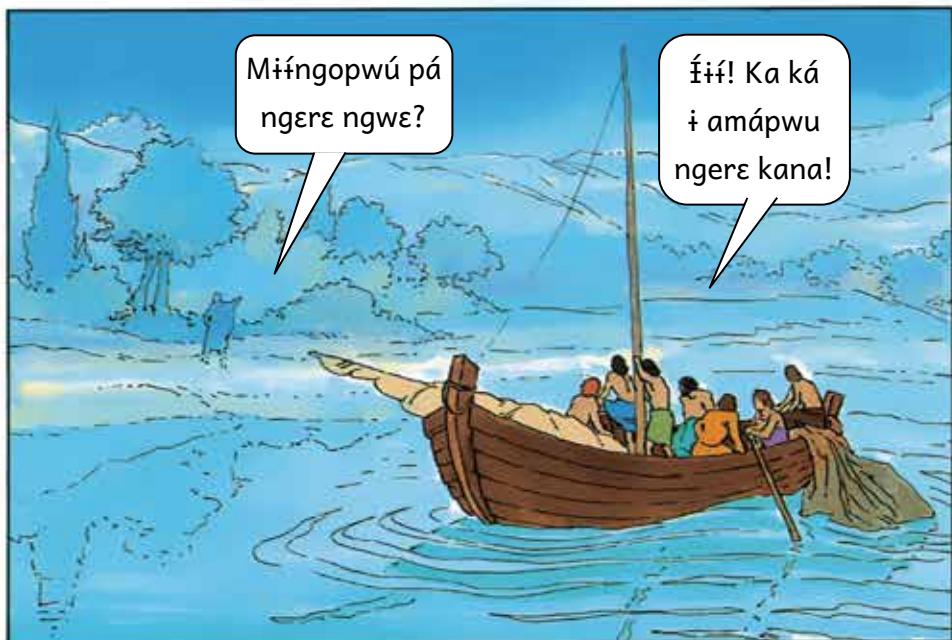

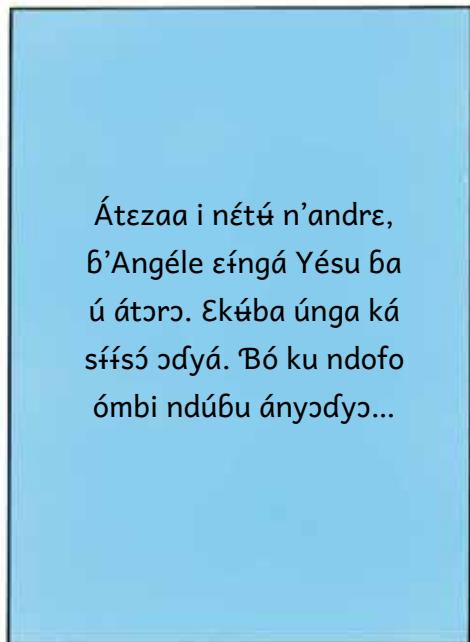
Ín'a fmá tókpé!
Anyánya ká anáté,
anyánya ká anócnzo!

NÉínyí i
bándrá né,
bu Angéle i
bándrá né!

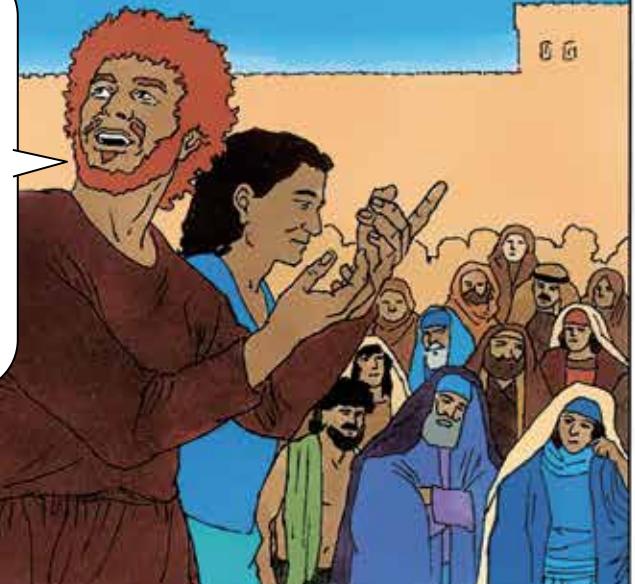
Yésu edyá átouduaamí si bándre né átekíní éteenue sósua. Be néikúdu mu i ómbi 500 anye kógwúa ne nétiáne kana óudruaamí ákúé ká hé kóútya néTú Balí né.

Yésu aángok, óudruaam i si bándre né ká ú kónvá, ká hé kásemya né, ú áte Yerusaléma. Ee be nÓuduudu Sáatu ekúa kót. Nóuduudu i Angéle andré abw Yésu to né a bó gaaí drító bu átoudruaam i si bándre né. Aángeeyíngílí he ómbi ádyá, ómbi si kóútya Yésu ándrodyo né.

Nónzi kabw nááte ndre bó ndrahú Yésu tóó. Angéle aängeírú ne. Yésu abw ne nombí ámekáná bó ndrekí ndre átekembó I Angéle ba né.

Óudruaam i ká ú káa ngangá besíngi ómbi kóbú ká hé kááyongola he né.

Yésu fñ'a néNgwá i Angéle andré!

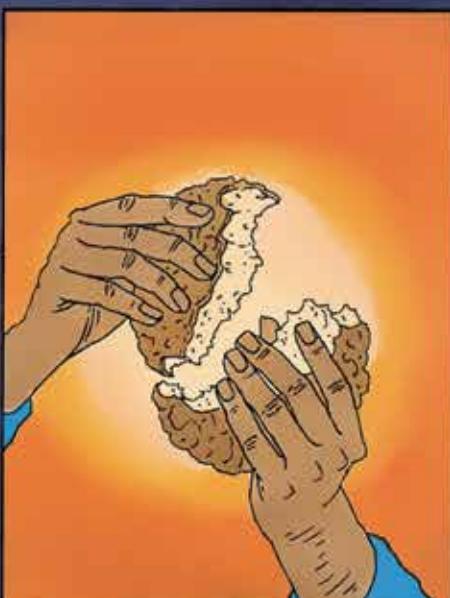
Nódoy né kóútyá ká ne bu átérra si kóda átéigo i ómbi anye né.

Átékfre I nékurúsi andré, fñe tókpé b'cata ésyésf nganda si bée né tándreeépi. Ee badrí mábá i ésyésf nganda ányésyésf be maátaáte ndó amápenya s'Angéle cómua.

Átégi ádreho ngangá ómbi si kóúdrúa Yésu né kósa nyé bó nyasemya bu bó nyehya nébibilia. Káakya némápa be kómbwúa évínyo átembanda I bó nyaambá to Yésu ándronzi né. Ká ú kóómumúa nyé áncóom I Angéle etúa tányeisu né.

Nódyo i Angéle ɔ́mábwá
bó ndresf átombí esyá
ndre Yésu to.

Yésu a ú ɔ́máa mi. Kudyo
nóko ndó iisá, kɔ́bwá ne.

Angéle ɔ́mábwá pima négí I
baadrí edábwá + ándréNgwá
ámogó. Ee baadrí ési ndábu
kápíba ne né kóúgíbú ka, nódyo
kana kóbuba Yésu ro átéfzé kpé.

NÉBIBILÍA

Nátoto i Yésu ba né fn'a áteBibilía. Ka i búku kana i káábéhya ne t'ángépe néBibilía né. Fn'a nébúku i ébukú ákúé ká hé to né. Fn'agbá ékárángá 1500 átebukú hé ndúbu né né ányohé. Ékárángá ká ú kóndá bó amóna 1900 sít kéibyá néBibilía ándrohé. ÁteBibilía kéhya to átotó ndúbu únga ká S'Angéle esyá átodriodrí i ómbi anye. Nátoto i Yésu ba né a ú aáda ngbádá bó Angéle fn'a adíngwe.

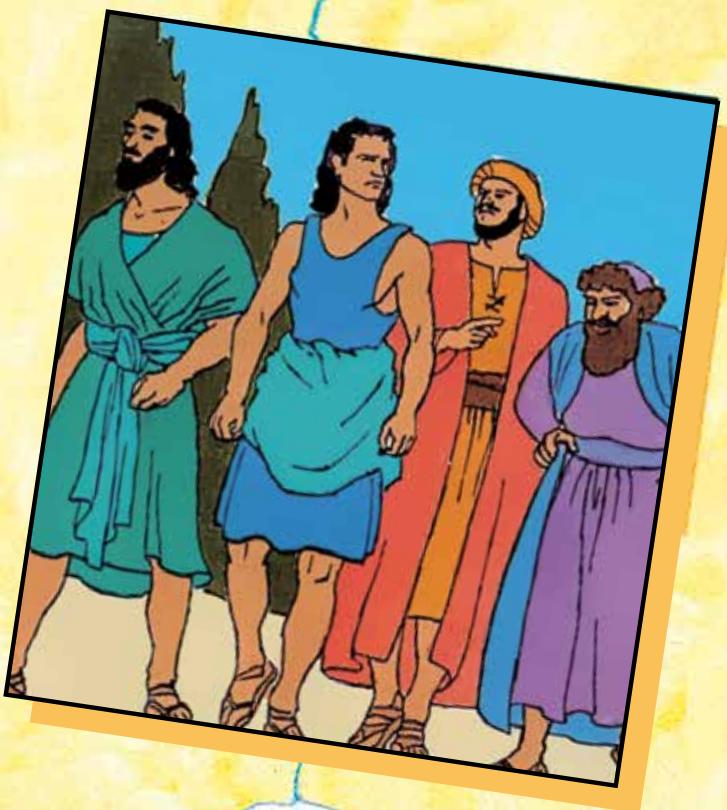
NÁTOTO I YÉSU BA NÉ

Buku á Mokonga ana buku gena subi í, nnde aacyonga enda á Yéso. Ína í a tó ína á bunde dábádfundu ú. Bunde dábádfundu ú, dábáendi ka matú ndea Yéso.

1. Matáyo: Nóudruaam i kana i Yésu ba né. Fn'aboda ndre únga sí némdómbé i émananza anye. Fn'a ú abindja pima únga ká sí Yésu abeesf ndre ánebándra si néÍsraél ane (éMayúda).

2. Márko: Fn'abwá nyáá négbámá átadíngai! Yésu abeesf i némolo i bándre né né. Fn'chá pima átódyó amámbanga si Yésu esyá né.

3. Lúka: Fn'abwá némanganga i a n'átámémolo né. Fn'e tókpé kabwá néfti Yésu. Lúka chá únga ká sí abeesf ndre ánombi kóro.

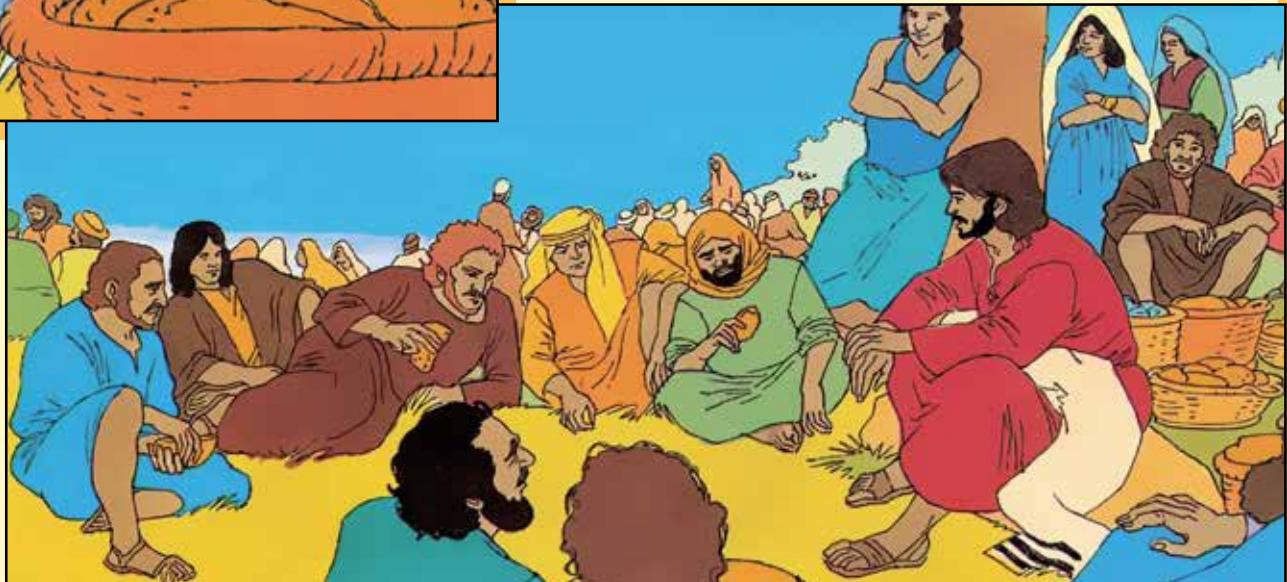
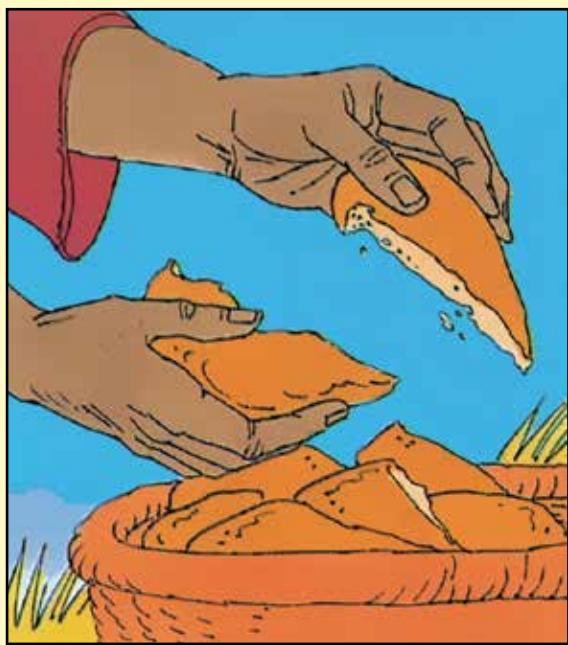
4. Yoáni: Fn'abwá ká bu ne nóudruaam i Yésu ba né. Fn'a ú aáda pima bó Yésu fn'a adíngwe. Yésu fn'a Angéle néi oópúa nombí átembanda i bó ndréfra ómbi átesyésf nganda si bányé né né.

YESU ÁNDROHÉ

Yésu yáné abwʉ Marfa. Átadīnga i Yésu ándreiho ḥgyá + ndre né, Marfa kabwʉ ká + náágɪ ká pá. Kabwʉ ká + néfti masíódyo. Nódyo kana b'Angéle eimbémbá ódyó bó Yésu nóhf ndre. Nódyo amámbanga n'aabúbwʉ ndre átebukú si kóhēbwʉ nyε sí látá átéfzé si kábwʉ fseelé i Yésu ándrohí andre né. Yésu kabwʉ nóhf ndre ba sí nómbí i ánεrʉ ámóku né obúa to únga sí néngwángwe i a né síze né. Én'ohfbwʉ ndre átómé i ékandóló káanya to né sí kabwʉ + bó kórc ḥmé ú átédjó i ómbi ámeku anye.

ÓDYÓ AMÁMBANGA SI YÉSU BA NÉ

Yésu εsyá ódyó amámbanga ámóotu. ÁteBibilía ándrehó, nyáámbwʉ ká hé kódrúa kánakáná nódyo i ómbi ányéfrá εitra anye a nepá amépe ámémírí 40 né. Átódyó amámbanga hé Yésu abaádó to bó ndrabwʉ anéibwua ro. Bó bе ndrɔɔmáa bó ndreéwε ómbi bó bе ndréfdjadja hε.

YÉSU ÁNDRONZI BU ÁNDRORU ÁTONZI

Yésu onzibwu oudúdjó to nzúdá gbagba? Maga ámédru áteBibilía.

Kugá ká! Ómbi ndúbu ká ú késyá ódyó nganda átadíngóme kpé. Ódyó si Angéle ka nójmu né, ési képwu bó andreísú nendri ne né bó b'obúa ánódc ro né. Ódyó nganda hé kónga he bó ésyésf nganda. Átésyésf nganda hé ányodýo nómbo aáte ka bó bó nyobú bu Angéle átandrago.

Ee badri Yésu ekúa i ízá átégí i. Ín'a ne ne i apyá sf ne andreísú ro névúlá átésyésf nganda si bée né ányodýo né, ka né ka nétí né. Névúlá n' abwu nónzi. Átonzi i Yésu ba né mála, be néhíe apúa ndre mala átembanda i bó amábú ánaágáágá Angéle ro né. Ee onia bó amóumu ε átésyésf nganda si bée né'ányodýo.

Átezaa i ándronzi andré, be Yésu orúa átonzi. B'Angéle aátúa nöko nóra. Áténé b'Angéle aádá ndre bó ndrepá ne nónzi átekpakpárá.

Gaaí dri Yésu a ú apenya átengo si Angéle ba né. Be sf a ú apenya né, aátaáte bó ndrobú aágó átéfzé kpé. Ín'ojmu bó ndreéwe aama átembanda i bó Angéle noggá to néfdjadja né.

NCUSMYA

Nyá ú nyómu píté bó ndrobú Angéle ándragó né? Nyá ú nyóumua ndru píté átódýó nganda si nyésyá né? Ee kasemya únga ká sodri:

"Angéle Balí, nyá ú nyómu ma.

Mífbááo Yésu, néNgwá i bándrúé né tókpe.

Ín'onzia átekurúsi átódýó nganda si mésyá n'ányodýo.

Nyóomu píté bó ndreégi ma átódýó nganda ndúbu si mésyá né? Má ú móumua ndra.

Iisó gbagba i sodri né sf Yésu a ú ondra mú.

Má ú móomu cójmu ndó mábú néi bándrúé né.

Nyá ú nyóomu píté bó ndreéwe ma átámédjó i bó né né néfdjadja mi né?

Nyóomu píté bó amábú ba mi úndí éfzé kpé?

Iisó sf míngakélyá átchusemya i bándrá né.

Nyá ú nyésyá néi múdyá né."

YÉSU BU ÉMÉ

Nátoto i Yésu ba né ka ká i néebí.
Yésu aábóópú ómbi ootu ányagó.
Ka né ka ba sí átádífngá si káfobwu
n'apye né, nódyc kana, átéfzé kpé.
Négí i abóokúngúlú ndré. Mesí ka
bó némoolya átepúnda ányeingu,
besíngi obúa átefárása ányeingu,
nódyc kana, átévúatírí bu átavio.
Néné ka i to gba Yésu tanejo.
En'aátaáte bó amubú ba ne úndí
únga ká stíssó abwú ánombi kóro
átádífngá si abwú i a n'eembá
néÍsraéle né.
Ka né ka múgwúo ne né, nódyc kana
a né míro únga ká stíssó aboububú
ánombi kóro ffsélé né. Átéíkó i
átetíáne i né, fn'a ú cómáa bó
ndrobú aágó i aátaáte bó amágá ne
be moomtha ne né.

Nyá ú nyóómúa bó ndréfti ódyá ootu
Yésu tándródyá bu sí aátá ndré bó
amubú ba ne? Ee nyáátaáte bó ndresí
sódrí:

**Katunga dru nyéhya sí fmí tókpε
néBibilía.**

(Katunga átámáapémbélé i Lúka ba
né átáméegwuégwue.)

Katunga dru nyásemya.

(Néné ódyá bó ndródyá bó nya ú
nyaádyá bu Angéle bu bó nyá ú mágá
ne.)

**Kaádyo Yésu tándródyá bu
áteBibilía ándródyá ánombi ákúé
kóro.**

Yésu a ú cómáa bó ómbi si kápyá ne
né káasú bó be kéewewa nyé átödyá i
bó kéfti ne né.

Néegwuegwue bu ódyá si Wiléma i néVéka andre chá né.

Buku mbómbié © 1993 stichting Wereldtaal, Houten Pays Bas.

Kóhá ne áteNerlandé ti átéítítre i bó Yésu Masá né.

Nédition ú NéMangbetu ti © 2021

Digital copyright under the terms of the Creative Commons BY-SA license
All rights of translation, reproduction and adaptation reserved for all countries.

e-mail : jmpbk.app@gmail.com

<https://www.jesussmessiahcomicmedia.com/DR Congo>

*Yésu Masíia. Nébúku i ín'a ú aáda áneibwua ro némólo i Yésu ba né
átéÉvángélí sóshta. Ín' ɔhá ndre átəmabelu i drí gaaí drí né átámákanga
ndúbu, átódyá si ɔdyá né, ándiɔñdí gbagba i sódrí né ánetu si néBibilía
ane. Nódjɔ n'odrúa ndre né né, néi ερά átekpokpó átatoto né, ka ká +
nádú. Ín'a ú eédjá ndre eédjé apye átéíkó i átetiáne i né.*

Eyɔngi: NéMangbetu ti

Language: Mangbetu (Democratic Republic of the Congo)

ISBN: 978-94-93178-33-5